Savaitinis Laikraštis
"GARSAS"
Leidžia
Susivienijimas Lietuvių R.-K. Amerikoje
Eeina kas Ketvergas
Prenumeratos kaina:
Metams $2.00
Pusei metų $1.00
Užsienyje $3.00
Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.
Adresas:
"GARSAS"
222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas.

Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian R.- Cath. Alliance of America
Geo. Tumasonis, Secretary & Business Manager
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Foreign Countries $3.00
Advertising Rates on Application.
Address:
"GARSAS"
222 South 9th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063

Published and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 37 KAINA 5c. KETVERGAS, RUGSĖJO (September) 9 d., 1920 SINGLE COPY 5c. Vol.-Metai IV

LIETUVOS MISIJOS PRANEŠIMAS

LIETUVOS VALDŽIOS NOTA AMERIKOS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIAI DELEI LENKŲ UŽPUOLIMO.

Rugsėjo 3 dieną Valstybės Departamentui įteikta žemiaus paduodamoji nota, kuri buvo per Londoną išsiųsta ir gauta vakare rugsėjo 2 dieną:

Jo Malonybei Valstybės Sekretoriui
Bainbridge Colby, Washingtone.

Gerbiamasai:

Šiuomi turiu garbės įteikti Tamistai apturėtą rugsėjo 2 dieną, 1920 m., nuo Lietuvos Valdžios notą:

"Kuomet lenkai savo kontrofensivoj prieš rusus pradėjo grumties į šiaurę, Lietuvos Valdžia, rugpiučio 27 dieną, pasiuntusi yra Varšavon tam tikrą notą. Šioj notoj buvo siuloma sudaryti laikinoji demarkacijos linija tarp lenkų ir Lietuvių kariuomenės, kad išvengus by kokio susikirtimo tarp šių kariuomenių. Be to tuo pačiu laiku Kaunan buvo atvykusi Lenkų delegacija tuo tikslu, kad aptarus įvairius kariškus klausimus ir kad nustačius pirmų-pirmiausia demarkacijos liniją. Lietuvos Valdžia pasitikėjo gerais Lenkų Valdžios norais, ypač kuomet ši atkartotinai skelbė savo pareiškimą, jog Lenkija visados yra geidžiusi surasti draugišką išrišimą visų klausimų, kurie tik Lenkijos ir Lietuvos liečiasi. Girdi, jeigu ir butų net pertraukti betarpys susinešimai, tai Lenkija pasirįžusi yra visus galimus ginčus užbaigti visokiais kitais budais, kurie yra vartotini tarp kulturinių tautų, bet nenorinti griebties ginklo. Tokia deklaracija buvo Lenkų pareikšta rugpiučio 23 dieną Rygos Konferencijoj.

Tačiau lenkai, nepaisydami šio pareiškimo ir neatsakydami ant musų notos iš Rugpiučio 27 dienos ir net nelaukdami užbaigos pradėtų derybų Kaune, slaptai sukoncentravo palei Augustuvą savo didesnę kariuomenę ir Rugpiučio 30 dieną visai netikėtai užpuola ant Lietuvos kar. nedidelio burio daug didesnėmis pajėgomis. Lietuviai, nesitikėję taip didžiai juos viršijančių pajėgų, buvo priversti trauktis Kalvarijos link panešdami nuostolius užmuštaisiais ir sužeistaisiais.

Anksčiau privedamieji atsitikimai aiškiai parodo, jog Lenkų Valdžia, skelbdama savo draugišką ir taikų prie Lietuvos atsinešimą, yra pasirįžusi užimti Lietuvos teritoriją ginkluota pajėga. Tokiu tat budu išeina, jog Lietuvai nepasilieka nieko daugiau, kaip tik gintis visokiais galimais budais, kad užstojus kelią naujam Lenkų įsiveržimui į jos teritoriją. Kraujo praliejimas galėtų but sustabdytas, jeigu lenkai tiktų laukti iki bus nustatyta laikinoji, sutinkant su Lietuvos Valdžia, demarkacijos linija."

Suteikdamas Jums šią savo valdžios notą, naudojuosi proga išreikšti musų valdžios patenkinimą delei priimto Suvienytų Valstijų Valdžios nusistatymo, butent, kad Lenkija neišeitų iš savo etnografinių rubežių, ir kad tuomet butų sulaikyta bereikalingas kraujo praliejimas ir drauge pasitikiu, jog Suvienytų Valstijų Valdžia išras galimu surasti priemonių, idant jos nusistatymas butų pravestas ir nebutų paniekintas delei kokių pramanytų strategijos žvilgsniais reikalų.

Užtikrindamas pagarbos ženklus, lieku ir t. t.

J. Vileišis,
LietuvosAtstovas Amerikoje.

KURIOJE PUSĖJE TEISYBĖ?

(Rašo Walter Duranty, The New York Times koresp.).

Paryžius. — Lietuvių kariuomenė kai-kuriose vietose puolė lenkus ir išmušė juos iš Seinų ir Lipavo. Tokio lietuvių veikimo tikėtasi.

Visą pereitą žiemą, lenkai, neva stovėdami sargyboje bolševikų pludimo, remiami talkininkų, turėjo galingą armiją ir nuolat puolė lietuvių rubežius. Prieš užimsiant Vilnių iš bolševikų rankų, lenkai skelbė jį atiduosią lietuviams, bet užėmę nedavė. Vilnius — senobinė lietuvių sostinė, cntras krašto geležinkelių.

Lenkai derėjosi Vilnių palaikyti sau su pritarimu Vyriausios talkininkų Tarybos Paryžiuje. Jie įtikrinėjo, kad tai svarbu strateginiu žvilgsniu. Demarkacijos linija buvo šalimais pravesta Foch'o liepos mėnesyje. Lenkai vis skverbėsi pirmyn, dažnai ligi 30 kilometrų už nuvestos linijos, o Lietuvių protestai Paryžiuje buvo be atbalsio. Rudenyje čia įvyko liudnų dalykų, kurie nusidažė krauju, ypač Seinuose, kuriuos lenkai sauvaliai užėmę išvarė lietuvius, jų kunigus ir mokytojus. Lietuvių protestai vėl liko be pasekmių.

Paskutiniai pranešimai iš Varšavos skelbia, kad lietuvių kariuomenei įsakyta eiti į Suvalkus, kurs miestas ne lietuvių. Lietuvių armija maža, bet lavinta anglų ir amerikiečių aficierių yra paruošta ginti kraštą. Lenkų pranešimas priduria :

"Lietuvių valdžia, globojama ypatingai britų, veikia įtakoje vokiečių nurodymų ir yra sutartyje su bolševikais."

Tai yra aiškus lenkų nusimaldavimas į francuzų opiniją. Abu Amerikos ir Anglijos komisijonieriai Pabaltijai buvo ganėtinai įtikrinti padėties tikrumu teisingais lietuvių protestais, apie ką esu rašęs The New York Times iš Rygos gruodžio mėnesyje.

Iš Lietuvos.

IŠ KATALIKIŠKŲJŲ ORGANIZACIJŲ SUSIVAŽIAVIMO NUTARIMŲ.

Liepos 15 d. buvo visos Alytaus apskrities katalikiškųjų organizacijų atstovų susivažiavimas. Nežiurint į nepatogų darbymetės laiką, atstovų atvyko visgi nemaža. Savo delegatus pasiuntė šios draugijos-organizacijos: "Blaivybė," "Rytas," "Pavasaris," "Ukininkų Sąjunga," Darbo Federacija ir Krik.-Dem. Partija.

Susirinkimas ėjo gyviai ir rimtai; aptarta daug svarbių dalykų. Išnešta nemaža kai-kuriais klausimais nutarimų-rezoliucijų. Svarbesnės jų šios:

1. Reikalaujama, kad Vyriausybė išleistų įstatymą apie priverstiną kaimų į viensėdijas iškėlimą.

2. Valdžia privalo įtaisyti veislinių gyvulių stotis, kad ukininkai galėtų užveisti sau geresnės rušies galvijų ir arklių.

3. Reikalinga, kad valdžia keliuose punktuose turėtų ukio ir durpėms kasti mašinų, valdiškas stotis, kurios už mažą atlyginimą skolintų ukininkams mašinų.

4. Kadangi Alytaus apskrityje gyvenamos trobos netinkamos ir nehygieniškos, reikalinga, kad vyriausybė medžius troboms statyti pardavinėtų papigintomis kainomis.

5. Turi but liuosas exportas javų ir gyvulių į užrubežį.

6. Pageidaujama, kad stuikos ir rekvizicijos butų, kaip galima greičiau, panaikintos.

7. Pageidaujama, kad valdžia surastų budą pergabenti iš užsienio reikalingų ukiui dalykų.

8. Rikalaujama, kad ukininkams, prie kurių žemių priena valdiški ar privatųs ežerai, tam tikru įstatymu, kaip kad rusų laikais, butų patvirtintas laisvas naudojimasis vandenimis.

9. Kadangi valstybės kotrolė nepajėgia ir nepajėgs tinkamai valstybinio turto reviziją padaryti, suvažiavimas išreiškia pageidavimą, kad butų leista vietos savivaldybėms tai kontroliuoti.

10. Sumažinti milicijoms ir jos raštinėms išlaidų skaičių; milicija turi buti savivaldybių valdžioje.

11. Menkos ukininkų žemės turi buti paimtos miškui auginti, o jų vietoj ukininkas gauna geresės ukiui žemės.

12. Reikalaujama, kad dvarai, neskiriant net valdiškų, duotų stuikas.

13. Alytaus apskrities Katalikiškųjų draugijų susivažiavimas nutarė, kad mokytojai šiokiu ar tokiu budu tvirkinantieji vaikus (kalba prieš tikybą, dorą ir t. t.) butų prašalinami nuo mokytojavimo.

14. Mokyklose vaikai turi buti netik mokomi, bet ir tinkamai auklėjami.

15. Kad mokytojai galėtų sekmingai savo užduotį atlikti, privalo buti gerai medžiaginiai aprupinti.

STOKIME VISI TĖVYNĖS LIUOSAVIMO DARBAN!
PIRKIME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS!

VYTAUTO BAŽNYČIOS PAŠVENTINIMAS RUGPIUČIO 15.

(Tąsa)

Skęsta tretį kartą — Lietuvos valdžia okupacijų juroje. Vaduojasi, kaparnojasi, "išsivolioja," kaip iš liuno. Jau arti krašto. Visuomenė džiaugiasi, dėkuoja Visagaliam ir aukoja Jam, ką gi daugiau, jei ne Lietuvos nepriklausomyb. Gynėjo Vytauto fundaciją, senutę amžium, bet toli gražu nesutižusią 1400 metų statybos paminklą.

Burys Lietuvos inteligentų griebiasi gelbėti jį, kad nenyktų. Globoja Valstybės Archeologijos Komisiją, skiria jai ypatingus rektorius, umu laiku sumeta 50,000 auksinų, įsako kun. Tumui suformuoti restauravimo Komitetą ir įgalioja užsimoti ko plačiausiai, idant šis Lietuvos senovės paminklas pavirstų vienu maloniausių atminimų netik praeities veikėjų Tėvynės naudai, bet ir dabarties.

Dailininkai rengiasi kiekvienas įdėti po dalį paties skaisčiojo savo talento. Iš Rymo sugrįžęs artistas P. Kalpokas apsiėmė didžiajame altoriuje palei visą sieną padaryti savo kompozicijos Dangun Ėmimo paveikslą: Švenčiausiąją Dievo Motiną — tarpininkę tarp dangaus ir žemės. Dailininkas P. Galaunė papuošė sienas. "Menas" Nr. 1 rašo: "Skliautais eina tautinio ornamento lankai; gėlių juostomis apjuosia sienas. Gotiko stiliaus ornamentui taikomos tulpės, lelijos ir medinių musų kryžių pagražinimai. Visa tai įvairuoja dešimtimis budų. Viduryje iš savotiško ornamento kyla istorinis Vytauto ženklas — galas durtuvo kryžiškai su kryželiu ir šalia raidė "V." Varsos švelnios, gyvos. Gotikos langų viršunių suvedimai gauna varsotą stiklo mozaiką trimis tautinėmis musų spalvomis — žalia, raudona, geltona..."

Busimoji Skulpturos Studija žada pirmiausia užsiimti darbais, skiriamais Vytauto Bažnyčiai tautos paminklui — tiems vyrams pagerbti, kurie, Dievui laiminant, sudarė laisvą tautos dvasią, išdrįsusią siekti senovinės savo nepriklausomybės.

Tautos Fondas žada Vytauto bažnyčiai laikinai pavesti puikų A. Varno piešinį Vytautą — Įsteigėjo portretą. Kas ką gali.

Viskas čia simboliškai riša dabartį su giliausia nuo pusės tukstančio metų praeitimi. Tikėjimas tarptautinis. Vis delto maloniau, kai jis savišku pavidalu velkas.

Darbas tiek pavaryta pirmyn, jog jau poryt ketiname pašvęsti, idant šis gražus trobėsis nebebutų tuščias, džiugintų širdis ir keltų jas aukštyn. Sursum corda! džiugintų širdis ir keltų jas aukštyn. Sursum corda!

Į pašventimą laukiama daug Kauno inteligentijos, kuriems dar naujiena šis tautos paminklas.

(T. b. ("Tauta").

LIETUVIŲ DOMEI.

A. L. R. K. Federacija, laikytame Kongrese Waterbury, Conn., išnešė rezoliuciją šaukti visose lietuvių kolionijose mass-mitingus ir skirti delegatus. Washingtonan pas prez. Wilsoną. Lietuvos reikalais. Diena audijencijos bus pranešta vėliaus.

Šio kongreso delegatai, sužinoję, kad lenkai veržiasi Lietuvon, vienbalsiai nutarė atsišaukti, kad kiekvienas Amerikos lietuvis ir lietuvė nešiotų gedulį kol nė vieno gyvo lenkų kareivio Lietuvoje nebus.

Federacijos Kongresas, išnešęs minėtą nutarimą, kal bėjo maldą už žuvusius kovoje už Lietuvos nepriklausomybę ir giedojo tautos imną.

J. Valantiejus.
Federacijos Sekretorius.

LIETUVIŲ-LENKŲ TAIKOS DERYBOS.

Paskiausios žinios skelbia, kad lietuvių ir lenkų einama prie taikos tarybų. Tarybos sutarta daryti Mariampolėj, Lietuvoje. Abi pusi prie tarybų prielankiai linkstą.

LENKŲ IŠSIAIŠKINIMAI.

Lenkai įvairiais budais su kinėjasi, norėdami išrodyti savo pasielgimo nekaltumą. Skelbia, kad Lietuvon jie ėję delei strateginių išrokavimų kare su bolševikais. Toliau, jie ėjo norėdami užstoti kelią bolševikų kareiviams, subėgusiems į Vokietiją. Lenkai labai biją, kad vokiečiai juos apginklavę nepaleistų vėl prieš lenkus.

LIETUVIŲ-LENKŲ KARAS IR SVETIMŲ NUOMONĖS.

Seniau, kai lenkai puldavo lietuvių rubežius, darydami kruvinus darbus, svetimi maža domės kreipdavo. Jau dabar kitaip yra. Anglijos, Prancijos ir Amerikos spauda pilna bešalių žinių, nušviečiančių dalyką visapusiai.

LENKAI GAVO KAILIN.

Lietuvių kariuomenė, mažame skaičiuje užklupta didesnių lenkų pajėgų, turėjo atsitraukti nuo Augustavo, iš Suvalkų ir Seinų. Bet susitelkę daugiau pajėgų lietuviai padarė lenkams pirtį. Nuviję lenkus vėl link Augustavo, lietuviai pranešę lenkams eisią į tarybas tik susitarus apie demarkacijos liniją einančią per Grabavą, Augustuvą ir Stabiną. Lenkai vis remiasi senąja demarkacijos ežia, nuvesta Foch'o.

VISIEMS EX-KAREIVIAMS LIETUVIAMS.

Kurie tarnavome ir kariavome po S. V. vėliava pasaulinėje karėje — musų priedermė yra kelti protestą už musų tautą prieš žmog žudžius lenkus! Mes turime, rodos, centrus, kur galime susivažiuoti, o negalintieji susivažiuoti, gali į centrą siųsti laiškus išreiškiant norus. Išneškime rezoliucijas ir įteikime parapijų delegatams, lai jie perduos Washingtone Suv. V. valdžiai.

Broliai! ar mes stovėsime tyliai nuleidę rankas, it tie nedrąsus kudikėliai, kurie neturi balso ir lygių teisių!

Ar mes ragausime iki-pat dugnų tą kartybių taurę, kurią p. lenkai kriminaliai mums pritaisė gerti?!

Ar mes pasišventėme noriai eiti kariškų sunkybių, sutikti mirtį, kaipo lietuviai, bei S. V. Amerikos piliečiai, iškovoti tik lenkams, politiniams kriminalistams teises?!

Ar mes palikome didelį skaitlių musų brolių svetur, kad jiems plevėsuotų svetima vėliava amžinai, kad jie vergautų!? Ar delto grįžo musų broliai iš Francijos be kojų, be rankų, nenaudingi sau nė visuomenei, kad lenkams butų laisvė žmogžudžiauti ir lieti nekaltą kraują musų brolių?

Ne, broliai, ne del to. Mums aišku, kad mes liuosnoriai statėm gyvastį į pavojų nevien tik kaipo ištikimi piliečiai Suv. Valstijų, bet kaipo ir lietuviai, pasiremdami Suv. Valstijų prez. Wilson'o žodžiais: už demokratijos liuosybę. Tai turėkime viltį, kad Suv. V. valdžia visgi atmins prižado žodžius.

Mes esame vieno namo, šeimynos vaikai. Mes negalime iš čia kitaip gelbėti musų tautą, užtai mes matydami draskančius musų namelį, žudančius musų ramią šeimyną žmogžudžių lenkų, mes šaukime plačiai! po visas šalis, kad išgirstų musų kaimynai, pasaulis ir padėtų mums sudrausti lenkus!

Kareivis
J. Banišauskas.

REDAKCIJOS PASTABOS

VĖL GAISRAI LIETUVAI.

Lietuvos pakraščiai vėl dega. Lenkų armijos, atbloškę iškrikusią bolševikų armiją, vėl grudasi į Lietuvą. Suvalkuose ir Seinuose įvykę kruvini susirėmimai. Lenkai didesnėmis spėkomis užėmė tuodu miestu ir laužiasi gilyn į Lietuvą,

Priešas vėl Lietuvoje. Vėl gaisrai irkitos karo baisenybės. Nesuspėjo išliuosuota Lietuvos žemė nudžiūti iš kraujo ir lavonų kvapo, ji vėl trempiama. Nesuspėjo įvarginti ir įkankinti gyventojai ramiai atsikvėpti, juos vėl apsupo mirties ženklai. Lenkai vėl mirties ženklus Lietuvai neša.

Lietuva kęla. Ji sako pasauliui, kad skriaudų nekęs, kad ginsis, kad kovos už savo teises lyg paskutinosios. Ji tiki pasaulio užtarties kovoje už teisybę.

Lietuviai savo spėkas veda į kovą. Kuri pusė laimės? Laimės lietuviai, nors kova butų baisiausia. Lenkai gali sumušti lietuvių mažesnę kariuomenę, bet jie nesumuš lietuvių tautos. Lietuviai gynėsi vokiečių, gynėsi rusų. Šie priešai buvo didesni ir galingesni, bet jų apsiginta. Apsigins ir lenkų nežiurint jų visų pastangų.

Ką daryti mums amerikiečiams lietuviams, kada Lietuva kariauja su Lenkija. Patys kardu kariauti negalime, bet kardą galąsti ir jį įduoti kariaujantiems galime. Pagaląsti Lietuvai kardą galime įvairiais budais. Remkime Lietuvos Laisvės Paskolą, dėkime aukas Tautos Fondui einančiam gelbėti Lietuvai kritinguose momentuose, mes skelbkime spaudoje lenkų daromas neteisybes, reikalaukime Jungtinių Valstijų paramos.

Jauniems vyrams vertėtų subrusti gaussniais buriais važiuoti į Lietuvą. Lenkai kėsinasi vėl išveržti Vilnių. Apie Vilnių ir įvyks sprendžiamoji kova. Ar duosime vėl lenkams biauroti Lietuvos širdį? Tad į talką Lietuvai!

Jau daug įtikrinome lenkus, kad su mumis elgtųsi, kaip su žmonėmis. Lenkai gražiuoju gerbti nemoka. Kur tik jautė mus esant silpnesniais — stumdė ir visaip skriaudė. Stumdė bažnyčiose, mušė ir juokė gatvėse. Jie panašiai da darys užimtose lietuvių teritorijose.

Lietuvos kare su lenkais mes savo broliams tieskime pagalbos ranką. To reikalauja teisybė ir žmoniškumas.

LIETUVOS ATSTOVAI IR JŲ UŽDAVINIAI.

Jungtinės Valstijos da nė de facto nepripažino Lietuvos nepriklausoybės. Jos į tą musų tautos svarbių-svarbiausią reikalą žiuri šaltai, o tarpais net neprielankumo šešėlį paskleidžia. Nesenai valstybės sekretorius p. Col- [illegible] pareiškė, kad Jungtinių Valstijų valdžia, stovėdama už Rusijos rubežių pilnumą, nepritarianti Lietuvos nepriklausomybei.

Jungtinės Valstijos nepriklausomybę pripažino Jugo-slavams, Armėnijai, Lenkijai ir Suomijai ir šias naujas valstybes visuomet energingai rėmė ir remia moraliai ir medžiaginiai. Kodėl išimtis Lietuvai? Galvojant apie tai, nekartą įvairių minčių skverbiasi galvoje. Ir mąstai dažnai, ar nėra čia pridirbta kokių netaktų, klaidų musų reprezentantų-atstovų. Juk spraudėsi visokių. Vieniems truko tokio takto, kitiems — kitokio, o buta ir profanų misijos uždavinyje.

Sulaukėme dabartinės Lietuvos Misijos asmenyje pirmininko p. J. Vileišio. Apsidžiaugėme. Juk štai ir mes turime atstovybę — atstovybę savo tautos, Ir remti ir padėti visi troškome. Bet kas įvyko! P. Vileišis uoliai įsikibo į katalikų visuomenės išaugintas įstaigas, ypatingai į Tautos Fondą, tiek gero padariusį Lietuvai kritingiausiose jos dienose. Majoras Žadeikis, beorganizuodamas Sargus, taip susibičiuliavo su sandariečiais, kad liko tik jų įrankiu. Katalikų visuomenė, Lietuvos atrama, liko ignoravimo auka, už nurodymus atstovų daromų paklaidų, liko apskelbta Lietuvos priešais.

Dėmiesi į musų misijos darbus ir klausi, ar tinkamus asmenis Lietuvos valdžia jon paskyrė. Uždavinys didelis. Išgauti Jungtinių Valstybių pripažinimą nepriklausomybės, įgyti jos simpatijos rėmime moraliai ir materialiai, ko Lietuvai taip vis da reikalinga. O čia darosi priešingai.

Lietuvos atstovai tik pykdosi visuomenei ir aklai tarnauja vienai partijai.

"Chicagos Lietuvių Taryba" rugpiučio 15 dieną Auditorium teatre įrengė prakalbas. Skelbė, kad be Misijos narių J. Vileišio, majoro Žadeikio ir kitų dalyvaus A. Smetona, Lietuvos ex-prezidentas. Rengėjai pridėjo mintį, kad prakalbos rengiamos paminėjimui Vilniaus atgavimo. Netaktas prie netakto ir netaktų visa kruva. Žmonių prigužo pilnas Auditorium, nes tikėjo busiant A. Smetonai. Jei A. Smetona dabar atvažiuotų, tai kažin ar tie užvilti žmoneliai patikėtų pamatę skelbimą. Vilniaus likimas da buvo ne aiškus ir buvo daug ženklų, kad jį valdo bolševikai. Ar pritiko, ar išmintinga buvo rengti išvadavimo iškilmę? Kažin, ar tik ne delto publiką nušvilpė misijos narius J. Vileišį ir majorą Žadeikį nuo estrados. Tai aklos aukos aklų rengėjų. Ar rupėjo rengėjams Lietuvos nauda? Vargu. Kitaip tokių netaktų nedarytų. Tegul paskelbia, kiek tą dieną užsirašė Lietuvos Paskolos Bonų, nors žmonių buvo tukstančiai. "Chicagos Lietuvių Taryba" tai tikrai pelnė. "Muvinpikčiuose" parodė Butkų, jos prezidentą. Jis šiaip sau liurbis, o "pikčeriuose" vaizdino it diplomatą. P. Dimša, Tarybos darbuotojas, figuravo kai generolas, o kai komandą vesdamas sukosi, tai nors juokais prataręs. Ir šiaip apie visą valandą ėjo veidas už veido Tarybos darbuotojų. O žmonės laukė A. Smetonos, nes buvo skelbta. Bet didžiausias Tarybos laimėjimas, tai buvo pervedimas nelaimingojo varpo į misijos rankas. P. Vileišis jį priėmė su padėka ir pagyrimu chicagiečiams. Ar žino, kiek netakto toje varpo istorijoje? Ar žino, kaip reikia rausti kiekvienam lietuviui prieš svetimtaučius už mokėjimą tik kitiems mėgdžioti.

Ne veltui "Draugas" misijos adresu jau parašė šiuos žodžius:

"Kadangi-gi dalykai teip stovi, tai aišku, kad Lietuvos atstovo dalyvavimas iškilmėse, kurių rengėjai aiškiai sakė, jog jos daromos del Vilniaus paliuosavimo, buvo dideliai netaktingas ir užgaulingas tai šaliai, kuriai jis atstovauja Lietuvą. Labai džiaugsimės, jei gausime žinių, kad State Departamento durys neužsidarė p. Vileišiui po 15 Rugpiučio ant visados.

P-nui Vileišiui valia vadinti biauriausiais Lietuvos priešais ką jis nori. Jei jis tuos žodžius taikyų prie "Draugo," tai dar turėtų sunkiai padirbėti, kol rastų pasauyje užtektinai tamsų ir nedorą žmogų galintį tikėti tam. Mes panašių priekaištų p. Vileišiui nedarom, bet skaudama širdimi sakome, kad p. Vileišis neturi ypatybių, reikalingų Lietuvos atstovui rimtoje Suvienytų Valstijų Respublikoje."

Ir kažin, ar Lietuvos valdžia lauks ir žiurės, kol lietuvių visuomenė Amerikoje rimtai ims nerimauti delei atstovų netakto, ar siųs tinkamus asmenis eiti svarbias pasiuntinių pareigas? Čia mums nesvarbu kokių įsitikrinimų, asmenių pažvalgų atstovai butų, bile jie mokėtų rimtai dirbti, valioti tą uždavinį, kuris ant jų pečių krinta.

TAUTOS PAMATAS.

Lietuvių tautos gyvenimas visomis pusėmis apsuptas pavojais. Iš vienos pusės jį daužo ir skalauja piktos slavų, iš kitos dar aršesnės vokiečių bangos. Lietuviai jau inprato kovoti, užsigrudino ištvermėje. Bet negana vien ištverti svetimų slėgimą, laikas ruošties į savarankų tautos gyvenimą. Jį tegalėsime pasiekti tik per visos tautos tamprų susipratimą, pasirįžimą ir darbą.

Čia ir rupės mums paskaityti, kokios tautinės evangelijos privalo laikyties kiekvienas lietuvis, kad buti nesulaužoma tautos vienute, o susiliejus į viną kruvą, sudaryti tvirtą, galingą kuną.

Tauta, kuri nesiduoda pavergti dvasiškai, nepavergiama nei kitais žvilgsniais. Lietuva visu-pirma nuėjo po svetimos dvasios jungu, o paskui vergijon.

Sava kalba. Savo kalbą turi gerbti kiekviena tauta. Tai šaltinis, kuriame gludi tautos gyvybė. Tautos dvasios veikaluose slepiasi giliausios tautinės mintys ir jausmai; ten slepiasi visas bėgantis gyvenimas: papročių kultura, visuomeniniai, protiniai ir religijiniai idealai, doros ir nupuolimų ženklai. Tautos dvasia apsireiškia josios kalboje; kas svarbiausia — ta tautos dvasia yra suprantama vienintėliai gimtoje kalboje. Delto negalima vienų tautų tautinės filozofijos pritaikinti kitoms tautoms jų gimtoje kalboje, mat, lig tokio laipsnio ji yra suaugus su savos tautos jausmais ir dvasios ypatėmis.

Ištautėjimas. Kai kuri nors tauta užmiršta savo kalbą, o prisiima svetimą, draug ji prisiima šį-tą daugiau, negu vien svetimos kalbos vartojimą. Su svetima kalba ji prisiima ir svetimą dvasią, mintį, papročius. Delto tai atgimimas italų, prancuzų ir vokiečių ėjo draug tvirtai susijunges su atgimimų tautinės kalbos. Boccacio ir Dante italų kalbą įvedė literaturon ir atsitiko tas, kad italų tautybę prisiėmė visi italai. Tai padarė ne vien liaudis, ligtol vienaip kalbanti, jaučianti, bet ir išauklėti, apšviesti žmonės, kurie ligitol drovėjosi (panašiai musų atgyventos gadynės šviesunijai) "prastuolių kalbos." Panašiai buvo ir su kitomis tautomis.

Čekų atgimimas. Labai skaisčiomis spalvomis pasipuošęs čekų tautos atgimimas. Augštesnieji čekų tautos luomai buvo visiškai nutautę ir didžiavosi vokiškumu daug labiau, negu patys tikrieji vokiečiai. Ir štai, čekų atgimimas prasidėjo iš tų pačių sferų — atgaivinant čekišką kalbą.

Ir musų tautinis atgimimas panašiais keliais eina.

Labai suprantamas dalykas, kam rusų ir vokiečių valdžios taip atkakliai spaudė, varžė lietuvių kalbą Lietuvoje, visokiais budais brukdami savo.

Į tai yra vienatinis atsakas: tobulinti ir vystyti savo gimtąją kalbą. Pažinti visas jos paslaptis ir grožę beskaitant darbus skaisčiausių musų rašybtojų, kurių, ačiū Dievui, turime nemaža; beskaitant liaudies tautinę kurybę — dainas ir pasakas, kalbančias nuotabios grožės kalba; kalba virpuliuojančia savo įvairumu it ežero vilnys, skaisčia it auksas ir daimantas, tyra, it ašara; keliančia dvasią link augščiausio patenkinimo.

Pažinti tą kalbą, tai pažinti lietuvio sielą, atrasti tautoje save patį, šimteriopai save inturtinti.

Lietuvių jaunimas, nežinantis lietuvių kalbos, negali atsiverti tos tautos turtų skrynios, kuri užslėpta lietuvių kalbos dangtimi.

Tautinė lietuvio evangelija. Kiekviena didelė tauta turi nuosavą tautinę evangeliją. Užtad ir istorija kiekvienos tautos yra ypatinga, savo ruožais skirtingą nuokitų tautų.

Lietuvių tauta turi savo gyvenimo folozofiją, savo evangeliją, kurią jai gamina rinktosios smegenys, inkvėptieji poetai ir rašytojai, kurių veikalais minta lietuvių tauta. Jie mums yra tuo, kuomi Homeras buvo senobės Graikijai, kuomi Dante yra italams, Šekspyras yra Anglijai, Goethe — vokiečiams, Puškinas — rusams, ir kuomi Šventasis Raštas yra viso pasaulio krikščionims.

Homero dainos senobės graikams buvo tuomi, kuomi Šv. Raštas yra krikščionims, Alkoranas mahometams. Giliai jos atsimušė į visą Graikijos gyvenimą — nuo tikybinio pasaulio ligi kasdieninių smulkmenų. Buvo jos brangenybių šaltiniu, iš kur sunkta visuose gyvenimo rikaluose patarimai, pamokymai. Gentkartės nuo senio lig kudikio — visi buvo persiėmę jojo mintimi, tikyba, jojo artizmu. Ir šitame šaltinyje gludėjo graikų

Kas tai yra Tėvynė

"Tikt nuo Lietuvos laukelių
Vėjas duod labas dienas!"

Dr. J. Sauerveinas.

Tėvynė visų-pirma yra kuniškai atjaučiama esybė. Yra tai žemė, ant kurios gyvename su įvairių-įvairiausiomis nuosavybėmis, yra tai oras, dangus ir vandenys su įvairiausiais vaizdais; yra tai viena tauta, viena giminė, iš kurios paeina musų tėvai, kurių dalimi esame mes patys; ant galo gal buti valstybė su visomis liuosybėmis ir tautiška didybe.

Labai aikšu, kad tarp žmogaus ir žemės, ją užgyvenusio, yra jungiantis ryšys arba lyg kokia kits-kitam priklausomybė. Išmainymas maisto ir oro padaro įvairias įtakas į žmogaus kuną ir dvasią. Kaip vaikai link motinos ir tėvo turi ryšius, taip tauta link žemės, ant kurios gyvena, auga ir vystosi. Žemė, teikdama žmonėms maistą, nešdama jų kunams gyvybės sultis, yra jiems kaipo motina.

Labai aiškus Švento Rašto padavimas, kad Dievas žmogų sutvėrė iš žemės trupinio. Ką žemė išduoda, tarnauja žmogaus maistui ir persikeičia į jo kuną. Žemė, vanduo ir oras nuolat gaivina musų kuną. Kaip gi tad nemylėti Tėvynės, kuri savo turtais musų gyvybę palaiko.

Delto, kuo arčiau žmogus susirišęs su gamta, kuo mažiau yra nutolęs nuo jos teisių, tuo stipriau jaučia priklausomybę link savo žemės. Nuobodauja ir ilgisi tos žemės, kuomet iš jos prasišalina. Nekartą pasiilgimas yra per daug stiprus ir jis virsta nostalgija, arba Tėvynės ilgėjimosi liga, kurią gali prašalinti arba išgydyti vien sugrįžimas jos prieglobstin. Tarp žmogaus ir krašto yra kažkokia nematoma pajėga, kuria gimtoji žemė traukia link saves ir ta tai kova tarp negalėjimo grįžti ir tojo traukimo link krašto kankina ir vargina sielą nelaimingųjų tremtuolių ir gimdo aną baisią dvasios ligą — nostalgiją.

Neintikėli, kuris netiki į gimtos žemės meilę — meilę motinos Tėvynės, įsižiurėk į savo tautietį, įrėmusį išsiilgusią akį gimtinės link, nuvytusiu ir nugeltusiu veidu, bejauslia širdimi atsinešančiu link gražybių ir lėtėklių pasaulio prislėgta dvasia, ištroškusia bent menkiausio Tėvynės oro padvelkimo, o anas tavo tautietis atsiranda po malonaus daugaus skliautais, tarp mokslo ir dailės turtų, tečiau šalip to, jis veržiasi visa gyvastimi, visais jautimais į savo, kadir daug prastesnę, daug vargingesnę tėvynę. Jeigu tai rasi progos matyti, suprasi, kad pati žemė jieško savo teisių tuose, kurie iš jos pirmąsias gyvybei sultis sėmė.

Tėvynės pasielgimą puikiausia apsako talentuotas sielos. Pr. Vaičaitis, apdainavęs gimtinę, iš kurios buvo priverstas prasišalinti, jos grožę, sako:

"O, tėviške! koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau umai, —
To neišreikš nei vienas raštas,
Tą pasakys vieni jausmai....

O Margalis taip sako: . .

Ir tankiai tolimame ore
Ilgiuosi mindžiotų takų:
Širdis parskrist gimtinėn nori,
Surinkt jausmus anų laikų...."

* * *

Ta žemė, kurią kaipo Tėvynę mylime, nebutinai turi atsižymėti gamtos puikumu. Vienas mokytas vyras, aprašydamas kelionę po Italiją, pasakoja, kuomet jo sankeleivis-tarpininkas vadžiojo po Styrijos kalnus, parodė reginį tuštutės atkrantės ir sušuko, pasididžiuodamas: "Tai mano Tėvynė!" O jo veide reiškėsi tokia tautinė išdidybė, toks pasitenkinimas, tartum, butų kokį rojų radęs.

Žemė tatai yra pirmąją Tėvynės meilės papėde, bet tik ne vienintėlė. Ta tauta, kuri nejaučia bendrumo kitose apystovose, kaip tai: kalboje, literaturoje, valdžioje, išauklėjime, ji turi suskilti į dalis su pragaištimi savo galybei ir tvirtybei, ten Tėvynės meilė silpnai veikia ir kraštui graso nupuolimo pavojus. Žmogus sustiprina savyje gimtos žemės meilę, kuomet ją pažįsta visais kraštais — skersai ir išilgai. Ar-gi myli savo tėvynę tie, kurie pažino svetimus kraštus, o savo nuosavaus neištyrė. Tokie, sugryžę iš svetur, pasididžiuodami apsako, ką matę, o akytaizdoje savo gimtos žemės tokio pasididžiavimo nejaučia. Tikrai myli savo sunų tas tėvas, kuris pažinimą svetimų kraštų skaito už papildymą sunaus išauklėjimo, o daugiausia domos ir išlaidų deda į tai, kad sunus pažintų savo tautos turtus. Toks tėvas pilnai išpildo piliečio priedermę.

Pažinimas gimtojo krašto yra religijine tėvynės meilės puse.

Meilė link žemės eina per nuosavybę. Pas visus žmones yra troškimas turėti nuosavybę. Ir ne vien sodiečio paskiausiu ir stipriausiu troškimu yra pabaigą savo amžiaus praleisti sodžiuje, kad ir mažoje, bet tik nuosavioje ukėje, atsikvėpti po gyvenimo vargų ir buti arti tos žemės, kuri anksčiau ar vėliau priglaus savyje jo kaulus.

Jau iš senovės į žemę žiurima kaipo į valstybės pamatą. Užtad lietuvių tautai reikia tvirtai laikyties savo žemės, kad nepraradus savo ateities. Nes kuo skystyn eis skaitlinė žemės savininkų, tuo tauta eis silpnyn. Nėra parankesnės priemonės nusilpninimui tautos, kaip atėmimas iš po jos kojų žemės ir pervedimas svetimiems. Kur praradimas žemės eina per prievartą, ten nėra apkaltinimo skriaudžiamai pusei, bet jei žemė perleidžiama svetimiems iš apsileidimo, nepaisymo, ten ant tokių sunų krinta Tėvynės amžinas prakeikimas. Išgamos savo Tėvynę trupiniais išdalina svetimiems, o sekančios kartos verkia ir kramto sau pirštus, norėdami atitaisyti tėvų padarytas klaidas ir blėdis. Kad žemė yra tautos pamatu ir jos tvirtybe, apie tai gerai žino lietuvių tautos priešai ir jie visokiais budais stengėsi ją išgraužti iš po musų kojų.

Tačiau pati žemė yra negyva. Mes sujungti su jąja vien musų kunais. Augštesnis ryšys yra tarp žmonių, ją užgyvenusių. Tėvynė yra gyvu paveikslu, kuomet įsivaizdiname ant jos plačią žmonių giminę, vienos kilmės, vartojančią vienodą kalbą ir turinčią vienodus papročius. Be tokio įsivaizdinimo Tėvynė butų tik karstu. Liudną įspudį daro apleistas namas: tuščia, tylu ir nejauku jame. Daug liudnesnį reginį atvaizdintų apleistas, paniekintas kraštas. Todel vienos kilmės žmonės sudaro antrą materijalę Tėvynės meilės papėdę. Mylėkime tad ne tik žemę, bet ir tautą ant jos gyvenančią. Esame dalimi tos žemės ir tautos su kuria surišti krauju ir kaulais. Jos sultimis ir kvapu užtvinęs oras, kūriuomi ir mes kvėpuojame. Jos sultys įsigėrė žemėn iš kurios ir mes traukiame maistą ir gyvybę.

Atplėšk dalį tautos nuo žemės ir perkelk ją į svetimą šalį, tai lyg kad dalį vaikų paimtume iš motinos globos: ir vaikai verkia ir motina verkia ir griaudus, neužčiaupiamas yra tas jų verkimas. Koks tai griaudus nusiminimas turi buti tukstančių žmonių, kuomet jiems prisieina pamesti, rasi, ant visados, gimtą žmę, žemę tėvų ir bočių, iš kurios bylo jų dvasia ir kaulai. Su tokiu nusiminimu žydai apleido Jaruzolima, žemę Abraomo ir Jokubo

galybė, iš čia tryško jų kultura ir darbai, apvainikuodami Graikijos galvą skaisčiu civilizacijos vainiku. Vis tai Homero nuopelnai.

Lyginai tokią-pat milžinišką reikšmę italų tautoje turi Dante. Prieš jį italų tautos dalys buvo išsiskirstę ir inirtusiai kovojo tarp savęs pasielgimų. Galinga, karšta dasileisdamos nuožmiausių ir nesulaužoma Dante's dvasia išliuosavo italus ir jie pasijuto esą vaikais vienos žemės. Dešimts praėjusių šimtmečių prabilo jojo krutinėje ir dešimts kalba až ateitį. "Dieviškoji Komedija" —kelionė žmogaus, kuris regėjo pragarą ir rojų už gyvenimą, liko italams kasdieninio gyvenimo evangelija, jungiančia juos visus vienon Dante's mintin, uždegančia visus vienodais jausmais, tveriančia bendrą tautinę dvasią, priduodančia bendrus siekinius.

Kalbų pažinimas. Anglų dvasios judintoju ir gaivinto ju yra Šekspyras, vokiečių — Goethe. Savo veikaluose jie išreiškė tai, ką galėjo pasakyti pasauliui anglų ir vokiečių tautų genijai. Jų darbai, tai brangumynų pylimas, kurių pažinimas suteikia atsakantį supratimą tų tautų minties, kurių sunais jie buvo.

Pažinti svetimą kalbą ir jos dvasines ypatybes, indėtas augštadvasių rašytojų tos kalbos veikaluose, tai reiškia pažinti naują dvasios pasaulį, įsiturtinti platesne žinija.

Svarbu žinoti įvairias kulturingų tautų kalbas, kad iš jų veikalų išsėmus išmintį ir mokslą. Vadinasi, kalbų reikia mokinties, jas pažinti ne tam, kad paskui bezdžionauti lenkiškai, rusiškai, vokiškai, angliškai ir t. p., bet vardan apšvietos, mokslo naudai tautos ir Tėvynės.

Liudnose lietuvių tautos dienose gvildėsi liaudies tveryba, kurios veikalais gyveno ir ligšiol gyvena lietuvių tauta. Lietuvio daina, skrisdama iš lupų į lupas, iš krutinės krutinėn, ramino ir linksmino lietuvį didžiausiuose dvasios ir kuno varguose ir priespaudose. Vėliau atėjo pašauktieji žmonės, kurie ir tą liaudies gyvybės žodį ėmė puošti ir iš savo dvasios skleisti naująjį. Ir jie išreiškė tikrąją tautos dvasią ir mintį.

Ne tame visa svarba — vien taisyklingą kalbą žinoti. Tą gali padaryti ir svetimtautis, ir lietuvių kruvinas priešas; ir ne gražiuose išsireiškimuose. Svarba gludi pažinime ligi gelmių tautos genijaus, išreikšto musų augštadvasių asmenų — poetų, rašytojų, filozofų, visuomenės veikėjų veikaluose ir darbuose. Tautos pašauktųjų žmonių mintis yra — turėti laisvą, nepriklausomą Lietuvą!

Tiesa, ši mintis, šis tautinis žodis yra nmėgiamas musų priešų. Jį jie persekiojo, persekioja ir pasirįžę toliau persekioti. Vis tik jis turės išlikti ir užtrijumfuoti, nes tauta klausys balso, kuris paeina iš jos širdies per lupas išrinktųjų lietuvių, o ne jos priešų.

Tokia viltis kįla iš atgimstančios ir nuolat tvirtėjančios susipratimu lietuvių tautos. O kai draug su Maironiu, Vidunu dvasioje imsime veikti, nei vokiečių, nei rusų, nei žydų bei lenkų gaivalai neįveiks pagraužti lietuviško kamieno.

Tuos, kuriuos negalėtume intikrinti, kad reikia iš-pat dugnų pažinti lietuvių mintį, — galėtume išbraukti iš lapo tautos darbininkų, stovinčių prie tautinio darbo. Juos ir pats lietuvių gyvenimas turės atmesti ir užlieti, lyg bekraują ir besielę šiukšlelę kad atmeta jurių vilnys ir užkloja žemėmis.

M. Z.

Apie Grįžimą.

Lietuva jau savarankiu gyvenimu gyvena. Vienoje rankoje kardu ginasi priešų, kita ranka energingai deda, tapnoja savo valstybės pamatus.

Kovoti Lietuvai da gali prisieiti ilgai ir atkakliai. Bt ir šiuo žvilgsniu ji daug laimingesnė dabar, negu, sakysime, metai atgal. Tada ją visomis pusėmis gulė ir puolė priešai,, o gintis nebuvo kuomi. Tuščiomis rankomis, bet tvirta krutine lietuvis kovojo ir gynė tėeynės nepriklausomybę.

Daug ženklų rodo, kad Europoje ramybės valanda arti. Visi nramieji gaivailai ilsta. Įvykus ramybei, Lietuva abi ranki galės pašvęsti kulturos darbui.

Daug lietuvių gyvena svetur. Vieni jų iškeliavo savo valios vedami, kitus-gi ištumė svetur prievarta. Jaunimas bėgo iš tėvynės, kad netarnaut rusų arui,kad savo krutine nedrutinti savo tautos slogintojo. Darbininkai ir šiaip pažangesni žmonės turėjo bėgti iš tėvynės, kad rasti daugiau laisvės, skanesni duonos kąsnį.

Išėję svetur, susispietę kruvomis arba kolionijomis, lietuviai išliko lietuviais. Kad ir rado svetur laisvės, skanesnės duonos, bet vis savo žvilgsnį kreipė link tėvynės. Išsiilgusia širdimi ir jausmais skrido į jos laukus, pievas ir girias. Gausiomis aukomis, sujungtomis pastangomis dėjosi darbe sutraukti retėžius ir paliuosuoti Tėvynę iš svetimų nelaisvės.

Dabar tėvynė laisva ir kiekvienam gyvam lietuviui atviri vartai jon grįžti. Grįžta išeiviai, grįžta buriais. Ir reikia džiaugtis, kad jie grįžta.

Grįžimas išeivių naudingas Lietuvai. Ją tvirtina tautiniai ir ekonominiai. Lietuvoje visur truksta patyrusių žmonių. Į įvairias vietas skverbiasi ne lietuviai, dažnai valstybės neprietelliai. Tas vietas, bent didžiumoje, turi užimti lietuviai.

Ypač mums rupi Vilnius. Tai musų sostinė, Lietuvos širdis. Bet ji tirštai svetimais rukais aptraukta. Sulietuvinkime Vilnių!

Numanu, kad senesnieji amerikiečiai negrįž į sodžių. Jie atpratę nuo sodiečio darbų, jų nemoka. Jie grįžš į miestus, nes jie pripratę prie jo atmosferos. Grįžkime į Vilnių. Ten dirva vertelgystei, vieta miesto atmosfera pamėgusiems žmonėms. Išeiviai išgydytų skaudžią tėvynės žaizdą, jei sulietuvintų Vilnių. Dėkimės tą mintį galvon ir širdin ir ją įkunykime.

Ligšiol išeivystė buvo tėvynei nelaimė. Ji silpnino ją moraliai. Dabar išeivystė tevirsta Lietuvos palaima ir te gaivina ją moraliai ir materialiai.

Grįžkime tėvynėn su augšta-kilnia mintimi.

Matas.

IŠ AM.L.R.K. MOKSLEIVIŲ SEIMO.

Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Moksleivių Susivienijimo 9-tas seimas buvo So. Boston, Mass., rugpiučio 26 ir 28 dd., 1920.

Rugp. 26 Šv. Petro par. bažnytinėje salėje įrengta priešseiminis vakaras. Worcesterio moksleiviai vaidino "Narimantas." Vaidinimas nusisekė, nors veikalas nelabai vaizdingas.

Utarninke, rugpiučio 27, iškilmingai prasidėjo seimas. Šv. Petro bažnyčioje Šv. mišias laikė kun. J. Čaplikas, asistuojant kun. A. Petraičiui, kaipo diakonui ir klierikui Jurui, kaipo subdiakonui; patarnautojai: klierikąi J. V. Strakauskas, V. Damašas, J. Mėšlys ir S. Kneižis. Visi moksleiviai giedojo šv. mišias. Kun. Urbanavičius pasakė pritaikintą pamokslą.

Seimo pirmą sesiją atidarė pirmininkas J. Poška, kn. Urbanavičiui atkalbant maldą.

Dainuota lietuvių tautos himnas, po to sekė kun. Urbanavičiaus kalba.

Seimo valdybon išrinkta: J. Poška — pirmininku, Alena Kohanskiutė — vice pirmininke, V. Bačys — rašt., J. Komičiutė — II rašt.

Presos komisija: S. Kneižis, J. Mėšlys, K. Paulionis.

Skundų, rezoliucijų, įnešimų komisija: kun. K. Urbanavičius, S. Kneižis, J. Mėšlys. K. Paulionis.

Ėjo centro valdybos narių raportai. Visų priimti.

Svarbesni nutarimai:

Ateitininkams Lietuvoje žadėtą paramą, 150 dol., sudaryti išrenkant po 50c nuo kiekvieno nario.

Prisidėti prie Federacijos 1920 metais rengiamo vajaus, su išlyga, kad moksleiviams Amerikoje butų skiriama nemažiau $5,000.

Išrinkta atstovu į Federacijos seimą P. Daugžvardis.

Nutarta kelti "Moksleivio" prenumeratą sulyg Centro valdybos nuožiuros, o narių mokesčius pakelti iš 10c į 15c mėnesyje.

Kun. Kaupo 50 metų gimimo sukaktuvių atminčiai išleisti "Moksleivio" numerį, pritaikant įtalpą, taipgi nutarta remti išleidimą kun. Kaupo raštų.

Kadangi sekančiais metais bus 10 metų Moksleivių Sus-mo gyvavimo sukaktuvės nutarta tai paminėti išleidžiant special "Moksleivio" numerį su organizacijos istorija. Taip-pat pageidaujama, kad kiekviena kp. įrengtų jubilėjinį vakarą apvaikščiojant tas sukaktuves.

Organo redaktorių, administratorių ir centro raštininką nutarta rinkti atskirai.

Klausime ženklelių nutarta palikti tuos pačius, tik daryti kiek mažesni.

Nutarta apmokėti kelionės lėšas į seimus pirmininkui ir raštininkui.

Sekantį seimą nutarta laikyti Chicagoje, organizacijos lopšyje, su didžiausiomis iškilmėmis iš priežasties 10 metų sukaktuvių.

Centro valdyba sekantiems metams išrinta:

Dvasios vadovu — kun. K. Urbanavičius.

Pirmininku — J. Poška.

Vice pirmininke — Alena Kohanskiutė.

Raštininku — K. Čėsnulis.

Iždininku — J. Bačys.

Iždo globėjais: O. Švagždžiutė, J. Leonaitė.

Organo adm. — Šlikas.

Organo redaktorium — A. Linkus.

Literatiškoji komisija: kn. K. Urbanavičius, S. Kneižis, kun. J. Juškaitis, P. Daugžvardis, O. Komičiutė, V. Rukštalis.

Antras vakaras.

Antras seimo vakaras įvyko pėtnyčioje, rugp. 27, So. Boston, Mass. Programas buvo įvairių dalykų, kaip tai: kalbų, kurias sakė moks. J. Poška, P. Daugžvardis ir J. Bačys, dainų, piano bei smuiko solo ir t. t. Taipgi bene viso seimo didžiausis įspudis, tai vaidinimas "Moksleivės Pagunda." Veikalėlį parašė Komičiutė, čia gimus, augus moksleivė. Vaidino jaunos So. Bostono moksleivės mergaitės ir kadangi taip pritaikintas, labai patenkino visus. Autorę publika rankų plojimu pagerbė. Vakare surinkta $19 aukų.

Subatoje, 28 rugp., Brighton, Mass., buvo kitas moksleivių vakaras su "Moksleivės Pagunda" vaidinimu. Be to buvo kalbos ir koncertas, o po viso šokiai.

K. Paulionis.

IŠ MOTERŲ SĄJUNGOS 6-jo SEIMO.

Moterų Sąjungos 6-jį Seimą atidarė buvusi Centro pirmininkė V. Liutkienė iš Worcester, Mass.

Maldą kalbėjo kun. Valantiejus ir pasakė trumpą prakalbą. Seimo vedėja išrinkta O. Samsoniutė, iš Montello, Mass., pagelbininkė p. Stoškienė iš Worcester, Mass., rašt. V. Valanticjienė iš Maspeth, N. Y., pagelb. O. Sidaravičiutė iš Lawrence, Mass. Mandatų ir inešimų komisija: M. Sakalauskaitė iš Boston, V. Shea iš Worcester, Mass. Knygų peržiurėjimui komisija: B. Vaškevičiutė, M. Vaičiunienė iš Grand Rapids, Mich. ir Benauskaitė iš Hartford, Conn. Maršalka M. Zailskienė iš Waterbury, Conn. Nauja valdyba išrinkta: Dvas. Vadovu-kun. M. Urbonas iš Du Bois, Pa., pirm. O. Samsoniutė, pagelb. -M. Sakalauskaitė, rašt.-M. Vaičiunienė, iždi.-M. Brenzaitė. Iždo globėjos: B. Žitkienė iš Cleveland, O., Kašėtaitė iš Montello, Mass. Literatiškoji komisija: V. Liutkienė, O. Jankienė ir M. Sakalauskaitė. Direktorės: V. Valantiejienė iš N. Y. valstijos,
O. Jankienė iš Mass.
A. Petrauskaitė iš Conn.
Matukaičiutė iš Md.
Ungaraitė iš Pa.

Garbės narės: O. Kašėtaitė ir M. Brenzaitė. Svarbesni nutarimai: Sumegsti ryšius su Liet. Katal. Moterų dr-ja. Pomirtinės mokestis pakelta sulig narių amžiaus, kada įstoja: 18-25 metų — 5c., 25-35 metų — 10c., 35-45 metų — 15c. Lėšų fondo mokestis pakelta 25c., Apšvietos — 2.00 į metus.

B. Vaškevičiutė.

Toje pat mintyje ir musų poetas Adomas Mickevičius ypatingai šaukia:

"Lietuva, Tėvyne mano, tu kaip sveikata,"

Kurią tik tie tinkamai apvertina, kurie ją praranda.

Mokykimės tad mylėti ir gerbti Tėvynę, kurios meilė gludi žemėje ir tautoje. Ir nesistebėkime tam kiekvieno troškimui, kad jo kaulai butų paguldyti ten, kur guli brolių ir protėvių. Nusiminime miršta tie, kurie svetimoje žemėje turi užbaigti savo gyvenimą.

Iš to viso išeina, kas myli savo Tėvynę, privalo mylėti ir tuos, kurie jai pasišvenčia. Tik pasigerbdami, tik paremdami naudingas pastangas ir darbus, tik laikydamiesi vienybės ir susiklausymo nesusiskaldysime, nesuardysime musų galybės ir net pikčiausi priešų pasikėsinimai ant musų gyvasties nesužeis musų ateities.

Lašas.

Iš Trakų Epopejos

Š. m. liepos 15 d. man, kaip civiliniam valdininkui, liepta buvo važiuoti į Trakus, apimt skirtą man tarnybą. Liepos 16 d. išvažiavau su keleta milicininkų į Trakus, kur nuvažiavęs štai ką radau:

Pačiam mieste radau raudonarmiečių. Gatvės buvo tuščios, tik jų (bolševikų, kariuomenė siuvo iš galo į galą, po krautuves, po gyventojų butus.

Kaip atrodo raudonarmiečiai gal maž daug visuomenė žino, bet negaliu ir aš nepasakyt savo įspudžio.

Buvo tai raitelių dalis. Kareiviai apsirengę labai margai: kas su skrybėle, kas su cilindru, kas su civiline kepure, daugiausia — nudriskę, plaukai pro tas kepures kyšo; drabužiai — taip pat įvairiausi skudurai, batų retas turėjo, o jei ir turėjo, tai koja buvo matyt; mačiau ir koliošuotų, vyžuotų arba kojos buvo stačiai autais apvyniotos, o prie tokio apavo kitas buvo ir pentinus prisiseges!

Kitų arkliai buvo pabalnoti, bet balnai buvo visų spalvų; kas neturėjo balno — sėdėjo ant pagalvio, iš rankšluosčių padaręs kilpas, į kurias gali atsiremti. Retas arklys buvo brizgilu, dažniausiai arkliai buvo telefono viela įžaboti. Arkliai baisiai suvargę, visokio ugio ir plauko, daugiausia ukininkų, rekvizuoti iš vietos gyventojų. Arkliams šonai nuo pentinų kiaurai nutrinti, nosys nuo įžabojimo kruvinos.

Kaip atrodo patys žmonės–kareiviai, baisu pasakyti: juodi, nuo saulės ir vėjo įdegę, sublogę, visokio amžio, mačiau net ir žilų senelių ir 14–15 metų vaikų. Visi liudni, pikti, nuo vieno jų pažiurėjimo net šiurpas ima.

Sustojau aikštėj, prieš įstaigą, kur kabėjo lenkų kalba iškaba "Magistrat."

Kaip pamatė gyventojai mus, kelis lietuvius, apsirengusius žmoniškai, suprato, kad tai lietuvių kariuomenė, išbėgo į gatves, apstojo mus didžiausia žmonių minia; kas buvo jų akyse — sunku pasakyti: džiaugės — ir ašaros pro skruostus riedėjo. Čia mus visus tuojau paprašė į magistratą, kur buvo susirinkę miesto valdybos nariai ir kurie pasitiko mus su duona ir druska. Ėmė nešt mum tukstančius skundų ant lenkų, taip pat ir bolševikų. Pasakojo nuostabių daiktų, ką darė lenkų kariuomenė išeidama, o bolševikai — atėję.

Kiek apsidžiaugę, paprašė pietų į b. Trakų apskrities Inžinerį; čia jau buvo ir žymesnių miesto gyventojų; nežiurint į skurdžią jų padėtį, pietųs buvo geri.

Po piet magistrato burmistras p. Mickevičius parodė visas valdžios įstaigas.

Pirmiausia nuėjom į Savivaldybės rumus, kur buvo visa apskrities valdžia, kurios valdininkų galva buvo — Starosta Trocki dr. Stanevičius. Jo paties nebuvo, nes pabėgo su lenkų kariuomene. Patys rumai atrodo labai gražiai: milžiniški namai, gražiai įtaisyti: kedės, stalai, biurkai — visa buvo vietoj, net rašalinės ir plunksnos buvo ant stalų.

Daugybė išmėtytų dokumentų — pilnos grindys, spintos ir spintlės atdaros, viskas buvo betvarkėj, matyt, nebuvo laiko pasiimti su savi mį Varšuvą. Tam pat rume ir sustojom.

Po kiek laiko įsiveržia vienas raudonarmietis ir klausia manęs: "Kto vy takije budite?" Atsakiau, jog esu Lietuvos valstybės valdininkas, atvažiavau į Trakus eit savo tarnybą. Jis suprato, kad aš komendantas, ir sako: "tovarišč komendant, ja imieju k vam dielo."

Kareivis toliau sakė, kad jam reikią gaut šieno, nes arkliai toliau neiną. Aš paaiškinau, kad nesenai atvažiavau ir su savim nei šieno, nei avižų neatsivežiau ir jam padėt negaliu. Tiesa, šis žmogus, nors vienodai atrodė, kaip ir visi, bt, matyt, buvo apsišvietęs. Gaila man jo pasidarė. Paprašiau sėst, išsikalbėjom. Pasirodė, kad b. rusų laikų karininkas, dabar — komisaras. Iš musų kalbos nieko neišėjo, nes jis — savo, aš — savo. Pagaliau baigėm kalbą.

Kiek palaukus atėjo jau 5 žmonės, klausdami: "zdies litovskij tov. komendant?" "Zdies" — sakiau jam. "Vot dielo v tom, my vsie bosy, rasporiadites dat nam 5 par sapog." Ėmiau aiškintis, neturįs, be tų, kuriuos turiu ant kojų. Tada jie, pažiurėję man ir milicininkam į kojas, pagalvoję ir sako: "Nu, tovarišč komendant, tak Vy prodajte svoji, vied u vas v Litvie est mnogo, u sebie kupite.."

Kiek jie mus tikrino, kad "v Litvie mnogo" ir kad mes nusipirksim kitus, siulė už musiškius net po 50,000 rublių; mes atsiprašėm, ir pamatę, kad nieko nepeš — išėjo.

Vos išėjo — girdim gatvėj kliksmų. Įbėga žydelis ir ir sako, kad bolševikai plėšia, ieško batų. Nuėjau pažiurėt ir radau tuos pačius 5 raudonarmiečius. Pamatę mane tuojau nurimo, pasiskundė, kad "evreii vsio popriatali," ir incidentas tas buvo baigtas.

Bet įvairių rusų reikalavimų tuoj vėl kaip iš maišo pabiro: prašė duonos, mėsos, arklių, vežimų, visi ieškodami "tovarišča lit. komendanto." Tada aš nusprendžiau su jais elgtis kitaip. Susiradau patį vyresnįjį — tai buvo Čerkesas, — ir pareikalavau, kad rusai išeitų iš Trakų, nes tuojau ateina mano kariuomenės pulkas. Šis, išgirdęs apie kariuomenės pulką, tuojau liepė visiem išeit ir, paklausęs į Varšuvą kelio, išėjo ir pats. Kas nesuskubo paslėpt arklį, to sučiupo ir išjojo.

Mano laimei, vakare atėjo į Trakus ir musų kariuomenė.

Rytojaus dieną vėl žmonės ėmė nešt įvairių skundų ant rusų: vieni neteko arklių, kiti — gyvulių, vienas žmogus atvedė apie 12 metų mergaitę rusų žvėrių kareivių auką.

Trakuose teko man pagyventi 12 dienų. Atėjus musų N pulkui žmonės visai nurimo, krautuvių languos pasirodė prekių ir valgomųjų daiktų, ir palyginti — nebrangu visa buvo, ypač del musų markės. "Kasčiuškos" pirkliai visai nustojo ėmę, jei ir ėmė, tai vienai musų mokėjo jų 10 markių.

Pagaliaus atėjo įsakymas išeit iš Trakų musų kariuomenei. Kai sužinojo apie tai gyventojai — mieste pasidarė paniką; kas turėjo arklius — krovė visa į vežimus ir bėgo iš miesto.

Amžinai nepamiršiu tos valandos, kada, išeinant man paskutiniam iš Trakų, žmonės pakėlė tokį kliksmą, man pačiam buvo begalo skaudu žiurėt ir girdėt: "Broliai lietuviai, nepalikit mus pražučiai, žvėrim sudraskyt, atiduosim Jum visą savo turtą ir save, tik neišeikit:" — šaukė ir meldė žmonės. Pažvelgiau į gražias apylinkes, į Vytauto griuvėsius — rodės, jog ir ji žiurėjo į mus su neapykanta, kad mes juos apleidžiam ir neginam nuo didžiausios nelaimės ir vargo.

("Lietuva").

ŠAULIŲ MARŠAS.

Kelkitės, broliai, šaukia Tėvynė,
Priešas jon griaunas, grobia turtus,
Žmonės nuliudę ir nusiminę
Bėga į girią, meta daiktus.
Ar mes žiurėsim, kaip musų žuva
Rubai ir duona ir gyvuliai?!....
Ne, stokim burin, imkim šautuvą,
Temato priešas, jog mes — šauliai!

Ne jam mųs broliai arė, akėjo,
Ne jam sesutės audė drobes!...
T'einie sau svečkas, iš kur atėjo,
Te saugo savo brangenybes!....
Nes kas nekviestas šalį užgriuvo
Ir pasilikti nor atkakliai, —
Tą pamokykim, ėmę šautuvą:
Tam juk ir sam — jauni šauliai! —

Va, dega kaimai, skriaudžiama žmonės,
Sesių vainikai negerbiami;
Nėra teisybės, nėra malonės,
Valdoma kumsčia ir mirtimi...
Ar tam mums duota šventa žemelė,
Kad jąją tremptų neprieteliai?!..
Ne! Tad užstokim drąsiai jam kelią
Mes, jos gynėjai — jauni šauliai! —

N'einam mes grobti lenkų gėrybių,
N'einam mes plėšti aukso Maskvos;
Bet mes ngalim kęst nedorybių,
Nei leist laisvosios vrgt Lietuvos.
Ji mųs Tėvynė bus, kaip ir buvo,
Ją iki gyvi ginsim uoliai, —
Šalin, grobikai, imkim šautuvą.
Pirmyn su Dievu — jauni šauliai!...

Iš "Trimito. A. J.

VIDURINIŲJŲ MOKSLO ĮSTAIGŲ STOVIS LIETUVOJE 1919-1920 MOKSLO METAMS PASIBAIGUS.

Karo metu įjudinti kaimai kas kart daugiau ir daugiau siunčia jaunuolių į įvairias mokslo įstaigas. Besivystąs musų jaunos Valstybės aparatas duoda progos prasilavinusiam jaunimui naudoti mokslu įgytasias žinias. Taigi kurimas mokyklų miestuose ir miesteliuose, veržimasis mokslan musų juonuomenės ir susispietimas tos pačios jaunuomenės valstybės įstaigose, tai vienas žymiausiųjų šios dienos reiškinių. Jeigu tad musų mokslo įstaigos galėtų normaliai veikti, tai greitu laiku Lietuvoje įvyktų visuotinasai mokymasis ir tai įvyktų savaime, be prievartų. Deja! Musų švietimo srityj, lygiai kaip ir kitose valstybinio gyvenimo šakose visa dar tik bandymo stadijoj. Kuria vaga nutekės švietimo reikalai šiandien dar sunku butų tiksliai pasakyti. Norėdamas tad atvaizdinti šių dienų vidurinių mokslo įstaigų stovį, tegaliu konstatuoti musų šiame klausime nenusistovėjimą ir tuos pilnus gerų norų bandymus, kurie kiek ryškiaus pasirodo.

Lietuvoje, ypač geriau man žinomojoj Suvalkijoj, kiekvienas miestas ir miestlis turi savo gimnaziją, progimnaziją arba nors aukštesniąją mokyklą. Žmonių upas steigti gimnazijas toks yra didelis, kad, pavyzdžiui, kaikurie kaimai tarp Pajavonio, Virbalio ir Vištyčio pareiškė noro turėti savo gimnaziją. Nenuostabu tad, jog vidurinių mokslo įstaigų, sekant valdžios žiniomis, mes turime 39. Tas mokslo įstaigas galima taip suskirstyti. Specialių mokyklų tik dvi: viena prekybos (dabar uždaryta) ir viena komercijos (8 kl. Kaune). Viena realinė 7 kl. gimnazija ir viena realinė 8 kl. žydų Kaune. Visos kitos eina gimnazijų pagrindine programa, mažiau ar daugiau ją pritaikant gyvenimo aplinkybėms. Aštuoniomis klasėmis yra tik dvi bernaičių, viena mergaičių ir dvi mišrosios — viso 5. Daugiau negu 4 klasėmis yra 5 (lietuvių). Keturiomis klasėmis yra net 12. Mažiau, negu keturiomis klasėmis yra 9. Be to dar žydų (virš keturių klasių) yra 4; lenkų — 2 ir rusų kalba — 2 (kame daugiausia mokosi žydų). Visose mokslo įstaigose mokosi drauge bernaičiai ir mergaitės. Išimtį daro tik Marjampolės, Panevėžio ir Seinų (dabar uždaryta) bernaičių ir mergaičių gimnazijos.

Nėra ko ir kalbėti, kad dabartiniam braugiui esant, tos mokslo įstaigos jei išskirsime vieną-kitą, nėra tinkamai aprupintos nei butų, nei mokslo priemonėmis, nei gabiais mokytojais. Pavyzdžiui, Suvalkijos gimnazijose klasės arba išsklaidytos po miestelį, arba ir viename bute susiglaudusios tuni greta viena kitos plonyte siena arba durimis perdalintos. Nei karidoriaus nei tinkamo kiemo nė neieškok. Išimtį gal daro Mariampolės gimnazija, kur gražus kiemas ir platųs karidoriai. Bet ir čia esant 19 klasių begalo ankšta. Manau neapsiriksiu pasakęs, kad ir kitose Lietuvos vietose, išskyrus vieną kitą laimingesnę gimnaziją, butų klausimas gal ne kitaip galima rišti kaip kad Suvalkijoj.

Mokslo priemonėmis irgi negalima perdaug didžiuotis. Tiesa, esama ir gamtos ir geografijos ir istorijos paveikslų, esama chemijos ir fizikos kabinetų, esama užsilikusių rusų knygynų — bet toli gražu tas negali tenkinti tikrai pavyzdingos mokslo įstaigos reikalavimų. Jeigu pri to dar pridurti tinkamų ir ganėtinam skaičiuj vadovėlių trukumą, tai turėsime miniaturoje tą mokslinį skurdą, kurs verčia paidagogą ne kartą rimtai pamąstyti. Tiesa, paskutiniu laiku jau priruošta vadovėlių beveik visoms mokslo šakoms, bet jie taip brangųs ir taip greitomis apičiupai patiekti, jog rimtesnis mokytojas jais nedrįsta naudotis. Mokiniai verčiami daryti užrašus, viens pas kitą bėginėti ar tai užrašų tikrinti, ar tai kokiu nors mokslo šakos unikatu naudotis. Vadovėliai, dažniausiai verčiama iš svtimųjų kalbų. Taigi jų stilius sunkus, neįprantamas (pav. Pajautos Lietuvos istorija, geografijos, veik visi vadovėliai). Prie to dar reikia pridėti musų mokslinių terminų nenusistovėjimą, mokinių prie tų terminų neįpratimą, ir gana dažnų naudojimąsi rusų vadovėliais. Iš visa tat galime tik stebėtis, kaip tie įvairus mokslo įstaigų trukumai, kaip tos įvairios, sunkiai pergalimos kliutys neatgrasina nuo mokslo ir mokytojų ir pačių mokinių. Čia, rodos, ateina pagalbon tik tas, kad tose mokyklose visa yra sava, kad visa dabar gyvenime kaž kaip nenormalu, kad visa girgžda, visa braška, bet šiaip bei taip visa slenka pirmyn.

Rodos, kad visas mokslo aparatas turėtų pagerėti, jeigu butų kas ir kuo jį patepa. Deja! Musų jaunos savivaldybės dar savęs nestengia valdyti. Musų senosios ar naujosios švietimo draugijos bankuose savo skyrių dar neturi. Pati valstybė vos stengia pilnai išlaikyti 4 gimnazijas ir dvi progimnazijas. Vienuolikai gimnazijų ir 17 progimnazijų duoda tik pašalpos mokytojų algoms mokėti. Šiems metams skirta vidurinėms mokykloms 1,779,280 auks. Iki ' gegužės išleista 124,152,13 skat. 1919 metais išleista viso 122,532 auksinu.

Dabar pažiurėkim į mokytojus. Viso jų mokytojauja 363 asmnys, kurių tarp yra 242 vyrai ir 121 moteris. Aukštąjį mokslą yra išėję 31, 1 nuoš. Nebaigusieji aukštojo ir išėjusieji vidurinį mokslą sudaro 61, 4 nuoš. ir nebaigusieji vidurinio mokslo — 7, 5 nuoš. Šita statistika rodo, kad daugiau, negu du trečdaliu mokytojų nėra tai vienos ar kitos mokslo šakos specialistai. Ir aukštąjį mokslą baigusieji gana dažnai moko ne savo specialumo srityj, arba šalia savo specialumo pamokų turi, gal kartais net duagiau dirbti kitoj mokslo šakoj. Ir beveik kas metai keičiasi mokytojai, keičiasi jų mokymo metodai tik mokiniai pasilieka tie patys ir turi derintis visoms klasės atmosferos atmainoms. Be to dar sunkios gyvenimo aplinkybės dažnai verčia mokytoją prisiimti daug pamokų ar tai delto, kad nėra kas jas paima, ar tai delto, kad mokytojas kitaip išgyventi nestengia. Be gimnazijos pamokų retas kuris mokytojas neturi arba pašalinių pamokų, arba šiaip jau intensyviai dirba visuomenės darbą. Taip dalykams stovint, rodos, nėra ko aiškinti, kad mokslo našumas negali buti didelis, jeigu, nuvargęs ir kartais pamokos neparuošęs mokytojas stengiasi įkvėpti mokiniui tą, ko pačiam truksta. Delto tad sąžiniškesnis mokytojas, jaučiąs savo vietos atsakomingumą, arba virš galimybės dirba, arba traukiasi iš mokyklos. O vietų juk dabar yra! Mokytojo gi atlyginimas, palyginti, taip mažas, kad dabar beveik kiekvienas mokytojas arba tikisi matyti geriau savo darbą įvertintą, arba pasivilioja mažiau atsakominga, bet labiau apmokama kita kuria nors tarnyst. Nenuostabu tad, jog mokslo įstaigose truksta išsilavinusių mokytojų, kurių ne vienas darbuojasi Krašto Apsaugos arba kitoj kurioj Ministerijoj.

Be to dar mokslo našumui ne maža kenkia ir nevienodas musų valdžios nusistatymas del mokslo. Vienoj, pavyzdžiui, mokykloj mokytojai reikalauja daugiau, ki-

Tąsa ant 6 pusl.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS

Krutomi Paveikslai iš Lietuvos, Atveizdinanti Dabartinį Padėjimą Lietuvos, Jau Amerikoje

VISI PAVEIKSLAI NUIMTI P. R. KRUČO, SPECIALIO LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS KINEMATOGRAFO LIETUVOJE

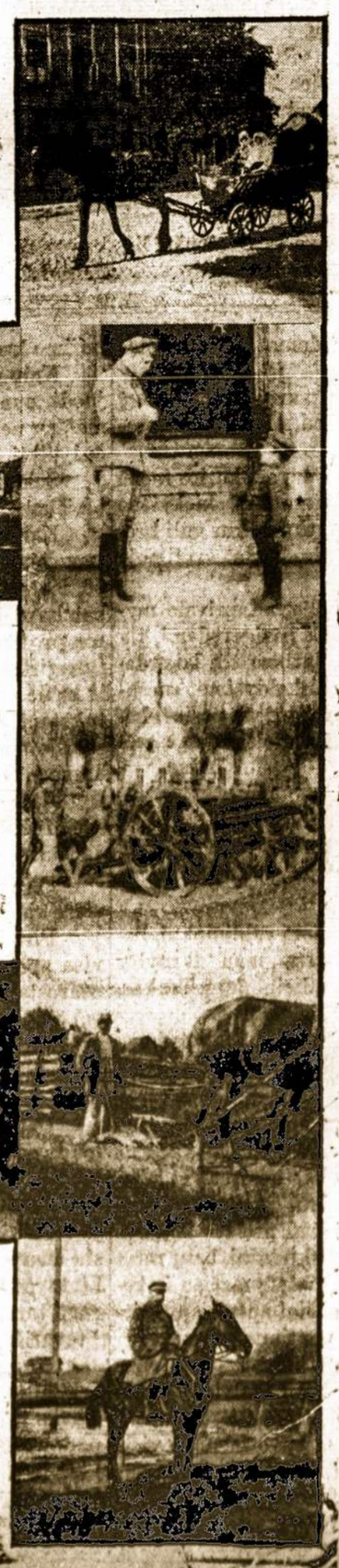

....GYVA LIETUVA PRIEŠ MUSŲ AKIS! — Šie krutomi paveikslai aiškiausiai atvaizdina dabartinį visos Lietuvos žmonių gyvenimą ir veikimą. Kaip žmonės gyvena kaimuose, didmiesčiuose ir miesteliuose ir kokie svarbus atsitikimai buvo Lietuoje. Tarpe daugelio kitų paveikslų matysime KAUNĄ ir kas jame dedasi; ŠIAULIŲ miesto griuvėsius; RADVILIŠKĮ; Sunaikintą PAŽAISLIŲ miestą; ILUKSTOS miestą karo sunaikintą; žmones gyvenančius urvuose; Kaip lietuviai užėmė VILNIŲ ir kitus Lietuvos kariumenės veikimus ir šimtus kitų vaizdų, kuriuos kiekvienas iš mųs trokštame matyti. Nusipirk tikietus iškalno.

ATSIBUS SUBATOS IR NEDĖLIOS VAKARAIS

Rugsėjo-September 11 ir 12 dd., 1920

McCADDIN SALĖJE ANT BERRY STREET
tarpe So. 2-ros ir 3-čios gatvių, Brooklyn, N. Y.
Pradžia nuo 8-nių val., vakare

— ĮŽANGA $1.00; 75c. ir 50c. —

Po programui bus parodyta Brooklyno žinios judamuose paveiksluose

Tikietus galima gauti: „Vienybės" raštinėje, 193 Grand St., „Garso" raštinėje, 222 So. 9-tos Str.; pas J. Garšvą, 231 Bedford Ave.; A. Kandrotą, 124 Grand Str.; K. Liutkų, 131 Grand Str. ir pas Filmiečius.

Ilgai laukus jau pagaminome naują laidą maldaknygių: **"Aniolas Sargas"** ir **"Dangaus Žvaigždutė"**, Penkta pertaisyta laida.

Visais knygų reikalais adresuokite:

"GARSAS"
222 So. 9-th St., Brooklyn, N. Y.

Kas tur ausis teklauso skaitančių, kas tur akis pats teskaito musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"KARIŠKIŲ ŽODIS"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės tad brangiai Tėvynei laisvę išžygius, kovas, smarkius mušius, grobonių plėšriųjų.

kovoti, kad apginti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų

"KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą ginti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunųs.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

Taigi kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina

"KARIŠKIŲ ŽODĮ"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 doleriu, kuriuos galit pasiųsti registruotam laiške.

Adresas:
"Kariškių Žodžio" Redakcija
KAUNAS, Lithuania.

SIUNČIAME "GARSĄ" LIETUVON.

Naudokitės savo teisėmis! Kelkite Susivienijimą!

Prie Susivienijimo priklauso veiklesnieji lietuviai, kurie nuolatos dirba visuomenės dirvoje. Jų darbus korespondencijos bei žinios telpančios "Garse" užrekorduoja. Daugelis iš tų darbuotojų turi gimines arba pažįstamus Lietuvoje, kuriems butų malonu ir smagu girdėti apie jų veikimą Amerikoje. Kodel jiems nesuteikti to teisėto smagumo? Paštas tarpe Lietuvos ir Amerikos veikia tvarkiai, "Garso" administracija iš vienijimo narių trokšta isavo pusės daro viską, kad laikraštis nueitų nesumiautas ir sveikas; pasiųsk tai administracijai $3.00 ir "Garsas" pranešinės apie Tamistų darbus kas savaitę per metus giminėms Lietuvoje. Kur keli šeimynos nariai priklauso prie Susivienijimo, vienas iš jų gali savo organą pavesti Lietuvon. Reikia tik primokėti $1.50 padengimui pašto lėšų. Jei prie tų pinigų bus dadėta 6c stempoms tai Lietuvon taps pasiųstas ir gražus Susivienijimo kalendorius.

Dabar organe telpa nemareikaluose. Didžiuma Susidant butų Lietuvoje, įsteigtas skyrius musų didžios organizacijos. Pagelbėk skleisti apdraudos idejas ir Susivienijimą garsinti užrašydamas kam nors "Garsą" Lietuvon!

Pinigus su tikrais adresais siųskite:

GARSAS
222 So. 9th St.
Brooklyn, N. Y.

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

222 SOUTH 9-TH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Williamsburg 5063.

CENTRALĖ VALDYBA:

Juozas S. Vasiliauskas, Pirmininkas,
112 No. Greene Street, Baltimore, Md.
Antanas J. Sutkus, Vice - Pirmininkas,
1317 So. Victory Street, Waukegan, Ill.
Jurgis Tumasonis, Raštininkas, Knygius ir Organo Administ.
222 South 9-th St., Brooklyn, N. Y.
Juozas Stulgaitis, Iždininkas,
140 So. Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
Antanas J. Kižis, Iždo Globėas,
27 Hill Park Ave., Pittsoton, Pa.
Juozas J. Mačiulaitis, Iždo Globėjas,
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
Kun. N. J. Petkus, Dvasios Vadovas,
259 North Fifth Street, Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:

Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
A. S. Vaitkus, P. O. Clerk, Dayton, Ohio.
K. J. Krušinskas, 222 So. 9th St., Brooklyn, N Y
J. Tamelis, 129 Loban Lane, Kingston, Pa.

APŠVIETOS KOMISIJA:

Aleks. Aleksis, 259 Josephine Ave., Detroit, Mich.
F. Virakas, 244 W. Broadway, Boston 27, Mass.
Pr. Juras, 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA:

M. Šiaučiuvenas, 5143 S. Paulina St., Chicago, Ill.
B. Jakaitis, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
J. Janušauskas, 10625 Lafayette Ave., Chicago, Ill.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Dovanų gavimo reikale.

Kiekvienas Susiv. pilnas narys turi teisę gauti iš Susiv. dovaną, žiedą, jeigu jis bėgyje šešių mėnesių, t. y.: nuo Liepos 1 d., 1920, iki Sausio 1 d., 1921, prirašys prie Susiv. nemažiau 10 naujų narių. Dovanų davimas prirašiusiems dešimts naujų narių nuo Sausio 1920 metų iki Liepos 1 d., 1920, jau užsibaigė. Ir šiuomi pranešama, kad Susiv. nariai, kurie yra prirašę 10 ar daugiau narių bėgyje 6 mėn., t. y.: nuo Sausio 1 d., 1920, iki Liep. 1 d. 1920, lai atsišaukia prisiųsdami Centran su kp. viršaičių parašais ir antspauda paliudijimą, kad tasai narys tikrai prirašęs tiek narių. Surašas prirašytų narių ir-gi reikia atsiųsti.

J. Tumasonis,
C. Sekr.

S. L. R. K. A. SUSIRINKIMAI.

NASHUA, N. H.

228 kp. susirinkimas bus rugsėjo 12 d., tuoj po mišių, Šv. Kazimiero par. bažnytinėje svet. Nariai, bukite ir naujų narių atveskite.

K. J. Nadzeika, rašt.

PITTSTON, PA.

7 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d. Šv. Kazimiero par. svetainėje tuoj po pamaldų. Malonėkite visi nariai buti ir naujų narių pakviesti.

V. Repas, rašt.

NIAGARA FALLS, N. Y.

170 kp. susirinkimas bus rugsėjo 12 d., 2 val. po pietų parapijos salėje.

J. Grinis, rašt.

CHICAGO, ILL.

15 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 2 val. po pietų, Šv. Jurgio par. mokyklos kambaryje, 32nd Place ir Auburn Ave.

Pranas Juška.

NEWARK, N. J.

36 kp. susirinkimas bus 13 dieną rugsėjo. Visi nariai teiksis dalyvauti ir naujų atsivesti prisirašymui.

M. Kulackas, pirm.

WORCESTER, MASS.

98 kuopos susirinkimas bus 12 d. rugsėjo (nedėlioje) tuoj po ankstybųjų mišių, 10½ val. ryto, senoje bažnytinėje salėje, 20 Waverly St.

Malonėkitę visi nariai buti ir atsivesti naujų prisirašyti.

J. M. Vieraitis.

KINGSTON, PA.

209 kp. susirinkimas bus 12 d. rugsėjo, 2 val. po pietų. Visi kp. nariai yra kviečiami dalyvauti.

A. Agurkis, rašt.

SHEBOYGAN, WIS.

62 kp. mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 15 d., 7:30 val. vakaro. Visi nariai teiksis dalyvauti.

A. Dėdinas, rašt.

WORCESTER, MASS.

41 kp. mėnesinis susirinkimas bus 12 d. rugsėjo (september), 1 val. po pietų, lietuvių Šv. Kazimiero par. svet. Visi nariai atsilankykite ir naujų atsiveskite.

[illegible]. Čiginskas.

AURORA, ILL.

154 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 2 val. po pietų, Aniuolų Sargų par. salėje.

M. Soris.

BRESLAU, PA.

56 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, Alek. Nutaučio salėje, 170 Wilkes-Barre St., 3 val. po pietų.

Visi nariai pribukite į susirinkimą ir užsimokėkite savo duokls. Ne laukite kad raštininkas eitų per stubas ir kolektavotų.

Jonas M. Gudonis...

DETROIT, MICH.

Rugpiučio 23 dieną į Detroit atsilankė gerb. kun. Meškauskas. Sakė prakalbas. Gerb. svečio prakalbos žmonėms patiko. Buvo renkamos aukos Tautos Fondui.

Aukojo: Kun. F. Kemėšis $25, V. Tamošaitis, $2, M. Radzevičutė $2, A. Aponavičius $2.

Po dolerį: J. Nienis, M. Baikauskienė, M. Serienė, R. Kandrotas, A. Tamošaitienė, S. Rapolis, K. Perutis, M. Petrokienė, kun. J. Bereišis, S. Stepulionis, S. Juškevičienė, M. Matusevičius, K. Tvarkūnas, W. Barkauskas, A. Jasiukaitis, J. Nakas, P. Balčiunas, J. Stankevičius, V. Ramanauskas, P. Banionis, O. Banionienė, J. Blaževičius, F. Stankevičius, B. Daumentaitė, K. Abyšala, J. Gruštas, M. Slancienė, K. Karčiauskas, S. Valentas, A. Aponavičius, F. Gutrus, J. Danbrova, J. Šaltis, S. Juodvalkis, B. Mardosas, K. Kernagis, K. Keršis.

Smulkių aukų surinkta $30 ir 60 centų. Viso labo $79 ir 60c. Visiem aukautojams Tautos Fondo 93 Skyr. valdyba taria nuoširdžiai ačių!

Valdyba.

EASTON, PA.

93 kp. mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 12 d., tuojaus po sumai, bažnytinėje svetainėje. Visi nariai butinai turi ateiti, nes yra labai daug dalykų reikalingų aptarimo. Taip-pat nepamirškite naujų atsivesti ir prirašyti prie organizacijos.

J. J. S., kp. rašt.

WATERBURY, CONN.

11 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 1 val. po pietų, senoje parapijos salėje.

Rašt. *M. Abraitis.*

CHICAGO, ILL.

160 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, tuojaus po pamaldų, Nekalt. Pras. P. Š. Parapijos salėje, 44 ir Fairfield Ave.

R. Andraliunas, rašt.

SWOYERS, PA.

77 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 2 val. po pietų, M. Januleviciaus salėje.

Ant. Katkevičius, rašt...

MOON RUN, PA.

195 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, paprastoj vietoj. Priimami nauji nariai ir išrenkamos duoklės.

Rašt. *A. Rafonavičius.*

CHICAGO, ILL.

39 kp. susirinkimas įvyks sekmadienyje, rugsėjo 12 (parašyta 14 d. *"Garso red.*), c *val. po pietų,* V. J. Zlibino svetainėje, 6103 So. State St. Nariai kviečiami dalyvauti. Yra svarbių reikalų.

P. Plečkauskas rašt.

PITTSBURGH, N. S., PA.

87 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, parapijos mokykloj.

Povilas Bajoras.

NEW BRITAIN, CONN.

109 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, tuojaus po sumai, Šv. Andriejaus par. salėje, kampas Church ir Stanley Sts.

ROCKFORD, ILL.

137 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, St. Elizabeth Social Center namuose, 1505 So. Main St., pradžia 2 val. po pietų.

J. Valentukevičius, rašt.

MINDEN, W. VA.

251 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 9 val. ryte, J. Gečio salėje, Oak Hill, W. Va.

F. Š.

YOUNGSTOWN, OHIO.

63 kp. susirinkimas įvyks 12 rugsėjo, 1 val. po piet, 245 E. Federal St., Tuo pačiu laiku esti ir Tautos Fondo 57 skyr. susirinkimai.

Visi nariai ateikite užsimokėti savo duokles ir naujų atsiveskite.

K. Stupinkevičius, pirm.

PHILADELPHIA, PA.

10 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, bažnytinėj salėj.

J. Gričius, rašt.

DETROIT, MICH.

171 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 1 val. po piet, Šv. Jurgio Bažnytinėje salėje.

Juozas Salinis, sekr.

NEWARK, N. J.

36 kp. susirinkimas bus 13 rugsėjo, panedėlyje, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 180-2 New York Ave. Visi nariai, nepamirškite ateiti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduotais. Atsiveskite ir naujų narių prisirašyti.

M. Kolacnas, pirm.

REINERTON, PA.

220 kp. susirinkimas bus 12 rugsėjo, 2 val. po pietų, Kaspučių svetainėje.

K. Kasputienė, rašt.

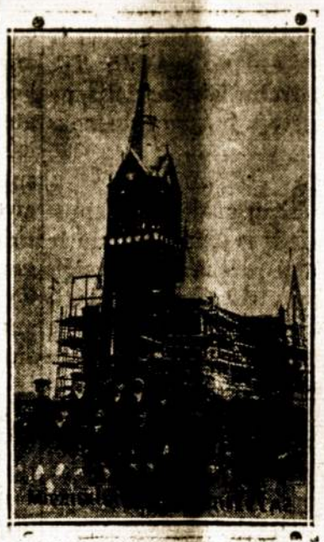

Miežiškių bažnyčia, klebonas kun. Paurys ir komitetas.

PRAŠYMAS.

(Šį prašymą gavo J. Sergantis iš No. Braddock, Pa.)

Gerbiamieji Miežiškiečiai!

Nors ypatškai aš jus nepažįstu, bet esu girdėjęs nuo kitų ir gerai pažindamas jusų tėvukus, brolelius ir seseles, kaipo gerus žmonęs ir tikrus katalikus, kreipiuosi ir tikiuosi, kad ir jųs budami svetimoje šalyje taipogi pasilikot ištikimais katalikais ir jums bažnyčia yra brangus dalykas ir šventas.

Žinote gerai, kad Miežiškių parapija yra nedidelė. Prieš karą pradėjo muryti naują bažnyčią, nes sena jau visai buvo sumenkus, kiaura.

Vis tikėjoš, kad šiaip taip, vargais negalais kaip nors išmuryti naują. Užėjo tas nelaimingas karas ir didžiai visus nuvargino, nuplėšė bažnytinį materijolą, kurio buvo apsčiai prisistorota. Sunaikino, išvogė, sunaudojo ant kitų tikslų, o tokiu budu padarė mums, Miežiškiečiams, didžiausį nuostolį. Dabar pradėjome darbą, nojeiti į naują, nes senojoje visai negalima melstis — iš visų pusių kiaura, suirus. Esame sunkiausiame padėjime. Darbas pradėtas, o čia didžiausia stoka pinigų. Pinigų kursas, kaip žinote, pas mus labai žemas. Brangenybė didelė, todel jokiu budu mes vieni neišsigalėsime ją užbaigti. Todel, maloniai kreipiamės prie tamstų, bukit toki malonus, parinkit tarp savųjų lietuvių, gal yra Miežiškiečiai už Tamstas pasimelsime. O Augščiausias daugiaus Miežiškiečių, kaip katrose apylinkėse: bukit tokie malonus, nepasigailėkite padaryti auką ant tokio švento ir aukšto tikslo — sumesti po vieną, kitą dolerį nieks tai nereikštų, o mums butų didelė paspirtis. Dolerių kursas, rodos, yra gana augštas. Tamstos dabar neužmirštate savo tėvynės Lietuvos, aukojote visokiems tikslams, vaduojate iš visokių vargų, skurdo, suvargusią ir sunaikintą per karą savo brangią mylimą tėvynę Lietuvą. Taigi bukite gerais ir pasistengkite kaip galima greičiaus prisidėti prie musų rupesčių ir vargų ir žodžiais ir darbu, parinkite aukų-pinigų tarp savųjų pažįstamų. Tikiuos, tą mano prašymą pildysite ir visi taipgi užtai atlygins!

Pinigus galima siųsti ant mano vardo arba ant bažnytinio komiteto.

Su pagarba
Miežiškių klebonas
Kun. Ant. Paurys.

Adresas:
Kauno redybos, Panevežio apskričio, Miežiniškiai, kun. Ant. Pauriui.

Tas pat adresas ir bažnytinio komiteto.

Komiteto vardai:
Konstantinas Šukis,
Domininkas Šukis,
Jurgis Vasiliauskas,
Stanislovas Gaidis,
Domininkas Juška,
Aleksandras Rudis,
Jonas Lukenas,
Kazimieras Klikunas,
Vincentas Grigonis
ir Vargoninainkas.

PUIKUS BALIUS.

Rengiamas SLRKA. 103 kp., Atsibus nedėlioje, Rugsėjo (Sept.) 19 d., Pobažnytinėje Svtainėje, Rochester, N. Y., pradžia 6 val. vakare.

Įžanga 25c. Vaikams 10c.

Šis balius bus vienas iš gražiausių, kokio dar nėra matę Rochesteryje. O muzikė grieš kopuikiausia.

Bus leidžiama išlaimėjimui $5.00 ir tą vakarą bus laimėjimas.

Taipgi bus kitokių pamarginimų. Taigi kviečiam visus, kaip senus taip ir jaunus atsilankyti, o busitę užganėdinti.

Kviečia KOMITETAS.

Pirk Bonus =Bus Duonos

Ar Jusu Vidurei Suvirin Suvalgitą Maistą?

Ne tas ką suvalgote, bet tas ką vidurei suvirin, duoda pasekme jusu kunu.

Giaras, sveikas apetitas ir tam tikras dirbimas virimo organu, bus pasekmiu po vartojimo

Severa Esorka

Pasekmingi vaistai del ateinančiu į sveikatą ypatų. Labai rekomenduoti vaistai del nusilpnetų ir delikatnų ypatų. Tam tikras sustiprinimo vaistas del senyvu ypatų.

Kaina 75 centai į 3 centai taksa, arba $1.50 ir 6 centai taksa.

Pardavinetas Aptekose arba rašikite iki

W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

PARDUODA LAIVAKORTES ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS.

J. T. KAZLAUSKAS

Ofisas: 445 GRAND AVE.,
Namų: 183 EXCHANGE ST.,
NEW HAVEN, CONN.

WATERBURY, CONN.

Draugystė Šv. Petro ir Povilo jungiasi su Draugyste Šv. Kazimiero. Taipgi Šv. Petro ir Povilo Drjos valdyba kviečia visus narius pributi ant susirinkimo, busiančio rugsėjo 12 d., parapijos salėje, paprastam laike. Susirinkimas bus paskutinis, kuriame galutinai reikės apsvarstyti draugystės reikalai. Pagal sutartį, turėsime stoti prie Šv. Kazimiero draugystės ir jos visais reikalais rupinties ir naudoties. Visi ateikite.

Šv. Petro ir Povilo Draugystės protokolų rašt. Jurgis Miliauskas, 22 Third St., Waterbury, Conn.

(Pask.)

TIKTAI VYRAMS!

Mes turime labai gražius paveikslėlius iš Francijos, kurie iki šiol nebuvo matyti. Atsiųsk vieną dolerį ir gausi 10 paveikslų. Antrašas:
VINOCO, Box 18 IX, Rutland, Mass.

PLAUKAI!

Kurių reti, nušipę, žili, taipgi pleiskanos, niežėjimas, šašai ir kitoniškos ligos plaukų bus į trumpą laiką prašalintos, tiktai prisiųskite 24c po du centu štempose ir savo antrašą pripamenant ligą plaukų ir odos rašant:

WESTERN CHEMICAL CO.
P. O. Box 9., Wilkes-Barre, Pa.

REIKALINGAS VARGONININKAS.

Vargonininkas doras ir žinantis savo amatą ir podraug mokytojas teatsiliepia ant šio antrašo:

Rev. J. Vaišnoras,
408 Tabor St., Esplen,
Pittsburgh, Pa.

Labai Svarbus

PRANEŠIMAS

1. JEIGU siunti pinigus į Lietuvą, siųsk per LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĘ — persiunčia geriausia ir pigiausia.

2. JEIGU nori važiuoti į Lietuvą kreipkis prie LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖS, suteiks Tamistai teisingiausias informacijas, parupins laivakortę, išmainys pinigus ir gražiai išleis į kelionę.

3. JEIGU turi susitaupęs pinigų įvestyk juos į LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖS ŠĖRUS. Gausi gerus nuošimčius ir tavo pinigai dirbs del naudos tau ir Lietuvai.

4. Dabar LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖ ruošia Lietuvoj fabrikus idant palengvinti tavo broliams ir sesutėms pasiekti gerbuvį. Todel prisidėk prie šios Bendrovės neatidėliodamas. Šėrų dabar da gali gauti po $10 vieną. Pirk kuodaugiausia gali. Pelnas tau ir nauda Lietuvai bus neapsakomai didelis.

Lithuanian American Trading Company

112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Tautos Fondo Reikalai

TAUTOS FONDO PAJAMŲ BEI IŠLAIDŲ ATSKAITA

LIEPOS MĖNESIO PAJAMOS.

Detroit, Mich. L. P	$ 44.50
Elizabeth, N. J.,	56.00
Chicago, Ill., 64 sk.	57.20
New Britain, Conn.	102.00
Middleboro, Mass., 66 sk.	10.50
Baltimore, Md.	90.00
Utica, N. Y.	74.00
Columbus, Ohio, SLRKA. 236 kp.	30.00
Chicago, Ill., 43 sk.	195.00
Philadelphia, Pa., 21 sk.	500.00
Cicero, Ill, 59 sk.	167.21
Wilkes-Barrr, Pa. L. P. Ž.	79.65
Spring Valley, Ill.	16.00
Amsterdam, N. Y., 65 sk.	300.00
Trenton, N. J. 55 sk.	30.00
Racine, Wis., 67 sk.	44.50
Pittsburgh, Pa., 1 sk.	210.10
Waterbury, Conn.	38.60
Schenectady, N. Y., 142 sk.	38.30
NewBritain, Conn. L. P. Ž.	45.00
Duquesne, Pa. 95 sk.	9.00
Chicago, Ill., 32 sk.	31.00
P. Molis, sugrąžino likusius nuo Byoir'o Biuro	262.00
Viso	$2,421.62
Iki 1 d. Liepos yra likę	24,366.37
Kartu	$26,787.99

LIEPOS MĖNESIO IŠLAIDOS.

Sekretoriaus alga už Birželio mėnesį	150.00
Kelionės lėšos važinėjant su T. F. prakalbomis	57.75
Už krasaženklius, nuo 8 kovo iki 14 liepos	17.50
Kiti raštinės mažmožiai	.40
Kun. Diak. V. Mironui kelionės išlaidos	400.00
T. F. Iždo Globėjo lėšos, suvažinėjimo peržiurėti C. Rašt. knygas	32.50
Viso	$ 658.15
Nuo įsteigimo T. F. iki 1 Rugpiučio pajamų	$485,772.52
Nuo įsteigimo T. F. iki 1 d. Rugp. išlaidų	455,060.70
Rugpiučio 1 d. lieka	$ 30,711.82
Geležinio kapitalo	10,409.90
Kun. Laukaičio Fonde	11,916.73
Kitų Fondų	3,810.64
Rugp. 1 d. T. F. išde randasi	$26,137.27
Liet. R. K. sekcijos	4,574.55
Viso labo	$30,711.82

K. J. Krušinskas, T. F. Sekretorius.
222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

VIDURINIŲ MOKSLO ĮSTAIGŲ STOVIS LIETUVOJE 1919–1920 MOKSLO METAMS PASIBAIGUS.

Tąsa nuo 4 pusl.

toj mažiau, vienur abiturientai išleidžiama tam tikrais kvotimais, kitur be kvotimų, teikiant tačiau lygias teises. Ministerija iki šioliai nestengė pravesti minimumo mokslo žinių, nestengė jų kontroliuoti atskirose mokyklose, nestengė pravesti įstatymo, kad visose įstaigose butų reikalaujama mokslo cenzo. Esant tokiam sąmyšiui, nenuostabu, kad mokslo įstaigose buvo be galo sunku išlaikyti šiokia tokia drausmė, o dar buvo sunkiau auklėti tos perankšti gyvenimo sukuryj įjaudintos sielos. Taigi vadinamieji, klasių vdėjai dažnai pasitnkindavo įrašę, laipsnius mokinio dienynan. Gerų norų jiems, be abejo, netrukdavo, bet vidujinis mokslo įstaigos gyvenimas taip buvo sukuringas, o mokytojas taip darbu apkrautas, jog visas auklėjimas be atodairos, it smarki upė, kaž kur tekėjo, įnirtusiai maišydamas ir šapus ir dumblą.

Dabar pažiurėkime į vidurinių mokyklų mokinį. Lietuvių mokinių čia yra arti pusseptinto tukstančio. Žydų —1333; rusų kalbos mokyklose — 727 ir lenkų 416. Kadangi ligšiol nebuvo paisoma mokinių metų ir karas pasendino daug norinčiųjų mokytis, tai nnuostabu, kad vidurinėse mokyklose ypač mergaičių yra nemažas nuošimtis "lomonosovų." Nors toks mokslo mylėjimas suaugesniuose labai girtinas, bet klasėje darbas su jais ne taip jau lengvas. Visgi subrendusio žmogaus pažiuros skiriasi nuo 10–12 metų vaikiščio pažiurų. Taigi toki "lomonosovai" arba buna pajuokiami, arba tampa vadinamais, klasių vadais, kurie nevisuomet tinkamai savo auklėtinius vda.

Sukuringas karo metu ypač Rosijoj gyvnimas ir dabar tebekliudo ramiai mokslo darbą dirbti. Iš Rosijos perneštieji "robaksai" perankstyvas veržimasis į visuomeninį darbą, pusiaupešomis savo tiesioginių pareigų atlikimas, kaž koks begalinis savo jėgomis pasitikėjimas, bet šalia to niaurus slėgiąs gyvenimu nepatenkinimas ir žmonėmis nepasitikėjimas — šit mano išmanymu, dabartinis, ypač aukštesniųjų klasių mokinio tipas. Tiesa, tasai tipas Lietuvoje švelnėja, atsigriebia ir ne taip jau ryškus, bet jame vis dar tebžymu Rosijos suirutės dvasinio pagrindo. Čia nsakau, kad visi toki jaunuoliai, arba, kad minėtasai tipas butų grynai neigiamosios rušies. Ne! Pro tas gyvenimo ukanas veržiasi ugninė jaunuolio sela. Tieji "robaksai" valosi ir virsta dailės vakarėliais, tasai veržimasis visuomenės darban pareikalauja nuo moksleivio daug žinių, kurių mokykloj neranda, arba jų nepakankamai turi. Ir štai dygsta ir vystosi įvairio lavinimosi kuopelės, kuriose arčiau ir tikriau pažįstama gyvenimas ir jis, tasai gyvenimas, įgauna masinančios galės.

Sunkios Rusijos gyvenimo aplinkybės ir masingi revoliucijos obalsiai jau anksti sukėlė moksleivyje reikalo rupintis savimi ir galvotrukčiais gerinti. Nenuostabu tad, jog mokyklos sienose gema sumanymų kurti mokinių tarybas ir atsiranda noro visa ką leisti per jų kontrolės filtrą. Kaikur tosios mokinių tarybos pasirodo tik aukštesniųjų mokinių tarpe. Bet dažnai mokinių tarybos nusileidžia iki pirmųjų klasių ir ten neapsiena be tikrai vaikiškųjų ksesų.

Be to dar reikia pažymėti, jog karo metas atidarė ir musų bėdnuomenei vidurinių mokyklų duris. Toji mokslo banga ir dabar neša ne tik miesto darbininkų, bet ir dvarų kumečių vaikus į laimingesnį mokslo pasaulį. Tik deja, trukstant lėšų ir negalint bendrabučiais naudotis, ne vienas tokių drąsuolių sveikatos nustoja ir žuva taip mokslui, taip fiziniam darbui.

* * *

Reikia dar pažymėti, jog šių dienų auklėjimo supratimas ir mokinių tėvams duoda teisės rupintis doriniu ir materialiu mokinių padėjimu. Taigi prie mokslo įstaigų įsikurė Tėvų Komitetai. Tačiau jųjų uždavinys, jų santikiai su Mokytojų Taryba taip dar neaiškus, kad įvairiose vietose (pav. Kaune) kelia daug nesusipratimų. Kai kur Tėvų Komiteto nariai taip maža nusimano mokslo ir auklėjimo srityj, jog ištisus metus jų nemato nė Mokytojų Taryba, nė gimnazijos sienos.

St. Seimo Šv. Komisijos narys
Kun. A. Šmulkštys.

Kas tai yra Tarybų Valdžia?

(Šitas atsišaukimas rodo Lietuvos žmonių nusistatymą bolševizmo žvilgsniu. "Garso" Red.).

Bolševikai atėję į svetimą kraštą, tuojau pradeda piršti tarybų valdžią ir sako, kad ta valdžia yra geresnė už kitas valdžias. Rusuose dabar yra įvesta tarybų valdžia. Pažiurėkime kokių gerumų ji davė žmonėms ir ko gali duoti mums.

1. Žmonės ten yra padalyti į dvi rušis: vieni komunistai, proletarai ir komisarai, kurie važinėja automobiliais, gardžiai valgo, ilgai miega, turi visko ko tik reikia ir daro ką nori. Kiti ne komunistai, paprasti žmonės arba buržujai, kaip juos vadina bolševikai. Tie eina baudžiavą komunistams. Turi dirbti dovanai, kada juos užvaro, iš jų dovanai atimamas visas turtas ir pinigai, jie yra varomi kariauti del komunistų, juos komunistai gali sušaudyti, jei užsimano. Komunistų Rusuose ne daugiau šimto tukstančių, o buržujų šimtas milijonų — ir vieni komunistai valdo tą šimtą milijonų, kaip jiems tinka, su pagalba pasamdytų sužvėrėjusių kiniečių, kaukaziečių, totorių ir visokių plėšikų.

2. Fabrikai ten, išmušus buržujus inžinierius, yra sustoję ir todel nėra ten manufakturos, avalinės, mašinų ir kitų daiktų. Visi Rusuose dabar dangstosi tik tuo, kas nuo seniau yra pasilikęs. Krautuvės visos uždarytos, nes nėra kas parduoti.

3. Dvarus bolševikų valdžia atėmė iš dvarponių, bet neatidavė atimtų žemių žmonėms, kaip tai buvo seniau prižadėjusi, bet pagarsino juos valstybės turtu — pasisavino sau, prisiuntė į atimtus dvarus savo komisarus valdyti juos. Komisarai smaugia darbininkus, plaka ir šaudo pikčiau, negu senovės ponai baudžiavos laikais.

4. Sodžių žmonės ten nieko neveža į miestus parduoti, nes miestuose iš jų viską be pinigų atima ir jie miestuose negali nieko nusipirkti, net tokių dalykų, kaip druska, vinys, degtukai, gelžis. Į sodžius dažnai komunistai nueina su kulkosvydžiais pasiimti iš žmonių duonos. Jie vadina sodiečius buožėmis, buržujais, stengiasi iš jų atimti žemę, kankina ir spaudžia, o pasipriešinus — sušaudo tukstantimis. Ssdiečiai slapsto savo mantą kaip moka ir kenčia.

5. Pinigus bolševikai spaudžia vežimais ir jų pinigai tiek yra atpigę, jau tas popieriukas brangiau apsieina kaip tas pinigas yra vertas. Patįs rusai tų pinigų nenori imti. Todel už jų pinigus niekur niko negalima pirkti.

6. Geležinkeliais rusuose dabar paprastiems žmonėms neduoda važinėti. Važinėja tik komunistai, komisarai ir raudonarmiečiai.

7. Kiekvieno žmogaus namai, gyvuliai ir visas turtas yra visų. Draudžiama turėti ir vadinti kokį nors daiktą "savo," viskas yra "visų." Į tavo namus ateina valkata, užima tavo namus ir sako, kad yra "visų" ir jo.

Aišku, kad iš šitokios tvarkos nieko gero negali išeiti, todel rusuose badas, alkis, nuplyšimas, vargas, ligos, marai. Rusų yra labai daug ir jie veislųs žmonės, tai jiems tarybų valdžia gal ir tinka, bet mums Lietuviams tarybų valdžia visiškai netinka.

Valkatos, tinginiai, plėšikai ir vagys, kuriems tarybų valdžia tinka, tevažiuoja į rusus.

Ar ne taip, vyrai ir moterys?
Todel nenorime tarybų valdžios!
Šalin tarybų valdžia iš Lietuvos!
Šalin į rusus tnos, kurie jos nori!

Lietuvos Valstiečių Komitetas.

KYNGYNŲ NAUDA.

Beveik kiekviename mieste Suvienytose Valstijose galima rasti knygynus. Jie yra valdžios instaigos ir visi, neišskiriant amžiaus nei lyties gali jais naudotis veltui.

Bet neužtektinai žmonių jais naudojasi, ypač maža iš eivių. Kiekviename didesniame knygyne invedami de partmentai, kur galiama rasti knygų visose kalbose.

Dabar knygynuose galima rasti įvairių knygų, laikraščių, bevik visose kalbose, ir anglų kalboje, kurios taip lengvai parašytos, kad žmogus mokantis ir mažai angliškai skaityti, gali lengvai suprasti. Galima gauti knygų apie visokius amatus, kurie pagelbsti žmogui ingyti geresnį darbą ir gauti didesnę algą: knygų apie daržus, auginimą vištų, apie virimą, siuvimą, kad pagelbėti jam ir jo žmonai, kaip pergalėti pragyvenimo brangumą: knygų apie Amerikos valdžią ir gyvenimo reikalavimus, kad pagelbėti jam tapti geru piliečiu. Tai knygos, kurias galima gauti visuose viešuose knygynuose, ir visi ateiviai yra raginami jomis naudotis.

Žmogus gali turėti ir pirmus popierus, dirbti kas dieną, leist savo vaikus reguliariškai į mokyklą, gal ir pats lankyti mokyklą vakarais, visviena jam butų sunku kovoti su pragyvenimu ir įsigijimu savų namų svetimoje žemėje. Knygos jam daug pagelbštų. Ir tik knygynuose tegalima rasti tų knygų. Kad pasiskolinti knygų, reikia išpildyti blanką, ant kurios pasižadi knygą švariai užlaikyti ir sugrąžinti paskirtu laiku, net nereikia nei to, nes galima tomis knygomis naudotis knygynų skaityklose.

Knygynuos visuomt yra ypata, kuri pasirengus atsakyti į visokius klausimus. Nevisuomet galima surasti knygą kokios norima, todel niekad nereikia bijotis pasiklausti.

Devintas Moksleivių Seimas pavedė man tvarkyti "Moksleivio" administraciją. Tad -gi visi "Moks." skaitytojai ir Moksleivių Sus-mo nariai, kurie tik negaunate laiku "Moksleivio," kreipkitės žemiaus paduotu adresu ir bukite tikri, kad laikraštį gausite reguleriai.

J. J. Šlikas,
"Moks." admi.

Adresas:
"Moksleivis,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Reikalingas KRIAUČIUS

Prie senų drapanų prosyt ir čystyt arba naujas siuti, koks geriau patiks. Darbas ant visados. Prašau greitai atsišaukti per laiškš ant adreso:

John Bigelis (37)
P. O. Box 121, Port Carbon, Pa.

KANAUNINKAS. KAZIMERAS PRAPUOLENIS,

permainęs gyvenimo vietą Romoje, prašo adresuoti jam: 40 Sungotevere. Farnesina Roma 29.

PIRK BONUS — BUS DUONOS!

AUKSINO KURSAS

NUPUOLĖ

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pasiunčia daugiausia auksinų už dolarį.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pristato greičiausiai pinigus į Lietuvą, nes Lietuvos Atstatymo Bendrovė jau turi leidimą Lietuvos valdžios pinigus persiuntinėti.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ tiek išmoka auksinų kiek siuntėjas nuperka ir neatskaito Lietuvoje už siuntimo kaštus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ garantuoja visiems už siųstus per ją į Lietuvą pinigus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS

Šiandien Kursas yra

ŽEMIAUSIAS

Tuojaus visi kreipkitės persiuntime pinigų, o vieną kartą gavę patarnavimą — visuomet jo pas mus jieškosite.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pagelbsti išgauti pasportus ir parupina laivakortes; atkeliavusiems į New Yorką keleiviams kogeriausiai juos prima ir palydi į laivą.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pagelbsti pasipirkti įvairių šalių pinigų.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ padirba visokius rajentalius raštus; padaro "dovernastis" ir kitokius dokumentus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS nuosavas namas ir ofisas

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORP.
294 Eighth Ave., cor. 25 St.
NEW YORK, N. Y.

Korporacijos ofisas
1712 Washington St.,
WILMINGTON, DEL.

SVEIKATA - BRANGIAUSIAS TURTAS

Kuomet sveikata nyksta, gyvenimas pasilieka tuščiu. Tankiai žmogus pražudo sveikatą kartu ir džiaugsmą del neapsižiurėjimo. Neduokite savęs apsigauti, bet patįs persitikrinkite. Pabandykite

BOSAK'S GYDANČIO HORKE VINO

Kuris yra naturališkai gydantis įvairias, o ypač vidurių ligas. Taip-pat pagelbsti nuo galvos skaudėjimo, nuo nervų ligos, nuo nusilpnėjimo ir daduoda kraujo.

Pasiteiraukite apie BOSAK'S HORKE VINO pas savo pažįstamus ir vartokite jį pagal nurodymus, o išvengsite daugybės ligų.

Galima gauti vaistinėse (aptiekose), krautuvėse (groserněse. Arba stačiai kreipkitės prie

BOSAK MANUFACTURING CO.
Scranton, Pa.

Prekė: 12 bonkų už $14.00; 6 bonkos už $7.50; ir viena bonka $1.50.

PARDUODAME NAMUS IR LOTUS AKRON, OHIO

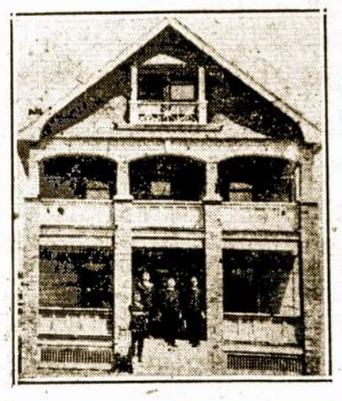

Viena iš daugelio Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovės pastatytų namų Akrone.

Namo prieangyje stovi Bendrovės Prezidentas p. J. S. Vasiliauskas, iš Lietuvos pasiuntinys gerb. Kun. Vl. Mironas, Akrono lietuvių parapijos klebonas Kun. A. Janušas ir žemiaus p. Juozas Abromavičius, Akrono skyr. Bendrovės knygvedys.

Iš apielinkės jau daug lietuvių Akrone nusipirko namus ar lotus. Tai gerai supranta Clevelando, Daytono, Youngstowno ir kitų artimų vietų lietuviai. Jie pirko lotus žema kaina ir daugelis jų jau tuos pardavę su geru uždarbiu kitus apsipirkę lietuvių apgyvenamoje vietoje iš Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovės. Bendrovė turi nupirkus didelį plotą žemės ir išdalijus į lotus vietoje, kur lietuviai spiečiasi. Ten jų daug apsigyvenę. Ten jau ir lietuvių bažnyčia statoma.

Akrone darbai gerai eina. Kas dien vis naujos dirbtuvės statosi. Čia darbininkai gali daug uždirbti. Čia ateityje bus viena iš svarbiausių biznio centrų Amerikoje.

Lietuviai, kurie negali dar važiuoti į Lietuvą, važiuoja į Akroną, kad čia pinigo užsidirbus. Jie gerai daro. Nesigailės ir tie, kurie jų pavyzdžiu paseks. Dirbkime, darykime pinigus su savo jau padarytais pinigais, kad parvažiavę į Lietuvą galėtume su savo kapitalu ir sau ir tautai naudą atnešti.

PIRKITE LOTUS IR NAMUS KOL KAINOS ŽEMOS. ČIA INDĖTI PINIGAI Į LOTUS TRUMPU LAIKU PASIDVIGUBINS.

Bendrovė stengiasi savo visą veikimą greitu laiku Lietuvon perkelti ir todel lotus parduoda be didelio uždarbio. Iš Bendrovės pirkdami lotus čia Jus sutaupinsit daug pinigo. Naudokitės proga, kol galite pigiai.

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.
AKRON BRANCH
OFFICE ON BIRUTA STREET, NEAR .EAST .AVENUE, R. D. NO. 24, SO. AKRON, OHIO.

SIUNTIMAS PINIGŲ Į LIETUVĄ

Po daug bandymų ir tam tikrų sunkumų, pagalios pasisekė susisiekti su Lietuva. Musų Užrubežinis Skyrius tą klausimą sutvarkė ir dabar galime užtikrinti jus musų puikum ir atsakančiu patarnavimu.

PAS MUS — Galima pasiųst pinigai į Lietuvą ir į visas kitas dalis svieto (išskyrus vietas apintas karo sulyg žemiausio dienos kurso.

PAS MUS — Galima sudėti pinigus taupimui pradėjus nuo vieno dolerio ir mes mokame 3%.

PAS MUS — Galima pirkti laivakortes važiuojantiems iš Lietuvos arba į Lietuvą, taip-gi ir kitas dalis svieto, ant geriausių linijų.

PAS MUS — Galima padaryti visoki notariški raštai pirkimo, pardavimo, išjieškojimo dalių ir t. t.

Mes taipgi pagelbėsime jums išgauti pasportus nereikalaudami už tai atlyginimo.

PATARIMAI SUTEIKIAMI VELTUI
Visuose reikaluos kreipkitės

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

Paieškojimai.

Paieškau Jurgio Mikušausko iš Suvalkų rėd., Klebiškių gmino, Šilavoto kaimo. Šilavoto par. Pirma gyveno Pittsburgh, Pa., dabar nežinau kur. Jis pats ar kas apie jį žinotų praneškit šiuo adresu:

Veronika Mikušauckienė (37)
1312 James St., Baltimore, Md.

Aš Kazimieras Vaičiulis paieškau Pranciškų Remeikį, Barborą Janšauskiutę, Juozapą Astrauską, Oną Janšauskiutę. Jie visi pacina iš Kauno rėdybos, Šviekšnos miestelio. Jeigu kas žinot, malonėkit atsišaukti ant šio adreso:

Kazimieras Vaičiulis (40)
P. O. Box 85
Hudson Heights, N. J.

Paieškau Marijonos Sankutės, Suvalkų rėdybos, Marijampolės apskričio, gmino Antanavo, kaimo Sanovės. Iš Lietuvos važiavo į Chicago, Ill. Praneškit ant šio adriso:

Magdalena Vaitukaičiutė
1317 Glyndon Ave.
(38) Baltimore, Md.

APGARSINIMAS.

Suvienytose Valstijose yra likę kilnojamų ir nekilnojamų turtų, siekiančių šimtų tukstančių, o gal ir milijonus dolarių vertės, kurie legaliai priklauso Lietuvos piliečiams, bet dabar yra tolimų giminių ar net visai svetimų žmonių rankose. Nuo 1914 metų ikišiol nebuvo jokių diplomatinių susisiekimų tarp šios šalies ir Lietuvos. Per tą laiką daugybė žmonių čia mirė, palikdami savo arčiausius giminaičius Lietuvoje. Tų numirėlių turtus paėmė čia svetimi žmonės ir valdys juos iki tikrųjų paveldėjų atsišaukimo ir turtų pareikalavimo. Toki turtai susidaro iš pinigų, padėtų bankuose, pinigų, priklausančių iš apdraudos (insurance) kompanijų ir pagelbinių draugijų, iš šėrų, o taipgi iš nekilnojamo turto.

Kad atgauti tokius turtus, gyvenanti Lietuvoje giminaičiai privalo išpildyti tam tikrus legalius turtus ir paskirti bei įgalioti atsakančius įgaliotinius, kurie galėtų jų varde veikti čia Amerikoje. Tuom tikslu **Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra įsteigusi Legalį Skyrių,** per kurį Leituvos gyventojai gali išpildyti reikalingus teismuose popierius ir atjieškoti savo dalis iš turtų, likusių Suvienytose Valstijose po numirusių jų giminaičių.

Todel visi, kuriem tik priklauso dalįs po numirusių Amerikoje jų giminaičių, privalo kreiptis į Lietuvos Atstatymo Bendrovės Legalį Skyrių, paduodami pilną ir aiškų aprašymą numirėlio ypatos ir likusio jo turto, o taipgi savo giminystės. Lietuvos Atstatymo Bendrovė, gavusi tas žinias, patars atsišaukusiems, ką reikia daryti tokio turto atgavimui ir, reikalaujant, mielai patarnaus kaipo tarpininkė visuose Amerikos teismuose ir kitose įstaigose, kad tokias dalis atjieškoti.

Taipgi visi tie, kurie gyvena Suvienytose Valstijose, o paveldėję yra turtus Lietuvoje, gal kreiptis į Lietuvos Atstatymo Bendrovės Legalį Skyrių delei atjieškojimo ir partraukimo iš Lietuvos jų dalių, paskolų, pinigų iš bankų, ar kitokio turto. Lietuvos Atstatymo Bendrovė patarnaus tuose reikaluos greitai ir saugiai tuo labiau, kad jos Skyrius Kaune taipgi tais reikalais rupinasi po Lietuvą.

Adresas:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
294 — EIGHTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

Pirk Bonų = Bus Duonos

Thrift is Power
BUY W.S.S.

PARSIDUODA GROSERNĖ.

Lietuviais apgyventoje vietoje. Atsišaukite:
Jonas Gutauskas
453 Essex Street
(38) East New York.

negalėjo pagelbėti. Dabar esmiu sveikas, ačiu Dr. O'Malley iš Wilkes-Barre, Pa. Aš esmiu Lietuvis 70 metų amžiaus ir išimtinai rekomenduoju Dr. O'Malley, del kiekvieno Tautiečio, kuris yra tame pačiame padėjime, kaip kad aš pirmiau buvau.

Jonas Gedminas,
Box 63, Beverly, N. J.

(Tikra gromata randasi mano ofise.)

DAKTARAS O'MALLEY SAKO:—

Penki metai atgalios po dviejų metų ištyrinėjimo, išradau naują būdą gydymo Patrūkimo ir vadinu tą būdą gydymo 'Chemie-Electro' būdas gydymo Patrūkimo del šimtų Patrūkusių žmonių. Nebuvo didesnio išradimo medicinoje, nei gydymuose nuo laiko išradimo X—RAY ir daugiau svarbesnio žmonijai. Jeigu esate vienas iš tų skaitlingų kenčiančių, sergančių ant tos neapkenčiamos ligos "Patrūkimo" aš galiu jus išgydyti. Nelaukite Jeigu reikalaujate rodos, tai nieko nekaštuos, kaip tik parašymas gromatos ar atsilankymas į mano ofisą asabiškai. Rašykite, prisiųsdami už 6c. stampų, o gausite paveikslinotą knygutę apie Patrūkimą.

Adresuokite:

DR. A. W. O'MALLEY
(SPECIALIST)
63 SO. FRANKLIN ST.
Pusė bloko žemiau Miners Bank
Wilkes-Barre, Pa.
Kur kalbasi ir rašosi lietuviškai.

Daktaras Gydo Patrukima.

Ligonis netrotina darbo laiko, be peilio, be operacijos.

Didelę atydą atkreipia publika į stebėtiną gydymą Patrūkimo, Hydrocele ir Nervišką arba trotimo veislės ligas, per Daktarą Andrew O'Malley iš Wilkes Barre, Pa. be vartojimo peilio ir operacijos ir iškiriant aršesnius atsitikimus, nereikalauja trotinti laiką nuo darbo ar kito užsėmimo.

Žmonės paprastai mislino, kad nes randa gydymo del patrūkimo kaip tik su pagelba operacijos, bet tas yra tik netiesa. Šiandien Dr. O'Malley praleido didesnę dalį savo laktaravimo del ištyrinėjimo ir gydymo patrūkimo be skausmingos operacijos ir pasisekė jam išpildyti savo norą, taip kad nėra apie ta abejonės.

DĖKINGAS PACIJENTAS SAKO.

Beverly, N. J., Aug. 14, 1917.

Brangus Dr. O'Malley:—

Negaliu rasti žodžių įvaiss jums padėkoti už stebėtiną patarnavimą del manęs, išgydydamas mane nuo dubeltavos rupturos, nuo kurios kentėjau per devynis metus ir negalėjau dirbti Bandžiau visokius daktarus, bet man

J. S. VASILIAUSKAS
Generalis Manageris

INKORPORUOTA ANT Milijono Dolerių ($1,000,000)

LIETUVOS-AMERIKOS PRAMONES BENDROVĖ
Lithuanian American Trading Co.

DIREKTORIAI:
J. B. Kaupas
A. J. Staknis
J. B. Šaliunas
M. Milukas
K. J. Krušinskas
P. Molis

ŠERAI PO $10.00.
Pirkti galima kiek norima; nuo vieno iki tukstančiui šerų. Imant 5 šerus ar daugiaus parduodama ir ant išmokesčio.

DIREKTORIAI:
J. S. Vasiliauskas
Kun. J. J. Kaulakis
Kun. J. Petraitis
L. Šimutis
A. J. Mekšras

Šerus užsirašyti galima jau šiose kolionijose pas šiuos B-vės įgaliotinius

M. MARTINKUS
190 Second St., Albany, N. Y.
VLAD. RUŠILAS
16 Swan St., Amsterdam, N. Y.
IGN. DAMBRAUSKAS
Aurora, Ill.
P. ŠEDVYDIS
13 Andrew St., Bayonne, N. J.
J. S. VASILIAUSKAS
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
LITH. AMER. TRADING CO.
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
A. J. Staknis
85 Bay Ave., Bloomfield, N. J.
J. SAUČIUNAS
450 Park Ave., Bridgeport, Conn.
L. ŠIMUTIS
K. J. KRUŠINSKAS
J. B. ŠALIUNAS
222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
O. BENDORAITIENĖ
168 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
A. J. MEKŠRAS
806 W. 11th St., Chester, Pa.
JONAS MIKOLIUNAS
618 W. 11th St., Chester, Pa.
ALEX AUGUSTINAS
717 W. 18th St., Chicago, Ill.
A. BACEVIČIUS
1726 Girard St., Chicago, Ill.
P. BALTUTIS
3261 S. Halsted St., Chicago, Ill.
P. CIBULSKIS
2343 W. 23rd St., Chicago, Ill.
J. KLIMAS
4442 Whipple St., Chicago, Ill.
B. NENARTONIS
4412 S. Richmond St., Chicago, Ill.
A. STULGINSKAS
715 W. 19th St., Chicago, Ill.
V. STULPINAS
921 W. 33rd St., Chicago, Ill.
KASP. YODELIS
1412 Central P'k Ave., Chicago, Ill.
KUN. A. TAMOLIUNAS
1389 E. 21st St., Cleveland, Ohio
A. KANOVERSKIS
1221 E. 72nd St., Cleveland, Ohio
A. B. RADAUSKAS
2 Hazle St., Curtis Bay, Md.
I. CHESNUTIS
30 Elizabeth St., Derby, Conn.
A. KAZLAUSKAS
405 Wilkes-Barre St., Easton, Pa.
PRAN. BURBA
456 Main St., Edwardsville, Pa.
IGN. BALČIUNAS
240 Clarke Pl. Elizabeth, N. J.
J. A. BLAŽIS
914 N. 15th St., E. St. Louis, Ill.
V. MILIAUSKAS
Box 599 Forest City, Pa.
KUN. S. ČEPANIONIS
318—4th Ave., Homestead, Pa.
J. VOLIKAS
118 Devon Terrace, Kearney, N. J.
J. LIUDVINAITIS
Box 411, Linden, N. J.
A. J. VALANTIEJUS
4 Lexington St., Maspeth, N. Y.
P. PLASKAS
14 Lane St., Middleboro, Mass.
JONAS MIKUTAVIČIUS
Minersville, Pa.
A. J. KAZLAS
56 New York Ave., Newark, N. J.
A. J. DIRŽIUS
2 Bishop St., New Haven, Conn.
D. KASETA
549 E. 12th St., New York City
KUN. J. PETRAITIS
147 Montgomery St., Paterson, N. J.

KUN. J. KAULAKIS
324 Wharton St., Philadelphia, Pa.
P. GRAJAUSKAS
Salmon and Venango Sts., Phila, Pa.
J. GRIGAITIS
308 Earp St., Philadelphia, Pa.
M. ŠLIKAS
241 Federal St., Philadelphia, Pa.
J. ČIURLIONIS
3412 Mercer St., Philadelphia, Pa.
JUR. PRANCKŪNAS
316 Earp St., Philadelphia, Pa.
POV. BAJORAS
1419 Faulseway St., Pittsburgh, Pa.
B. VAIŠNORAS
1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.
REV. J. M. VAIŠNORAS
408 Tabor St., Pittsburgh, Pa.
L. VASAITIS
18 Sand St., Pittston, Pa.
A. RUSECKAS
31 Welsh St., Pittston, Pa.
D. JACKUS
1825 Meade St., Racine, Wis.
KUN. J. KASAKAITIS
1006 Clifford Ave., Rochester, N. Y.
R. N. BARŠIS
611 Lincoln Ave., Rockford, Ill.
J. JANUŠAUŠKAS
10625 Lafayette Ave., Roseland, Ill.
J. G. MAX
224 Second Ave., Schenectady, Ill.
KUN. J. KURAS
116 Theodore St., Scranton, Pa.
J. RAŠIMAS
2400 Grand St., Sioux City, Iowa
O. SMETONIENĖ
2520 Washington A., Sioux City, Ia.
P. VERSIACKAS
5311 S. 33rd St., S. Omaha, Neb.
JUOZ. ŠUKIS
So. Boston, Mass.
A. ŽIVAITIS
1641 Texas Ave., St. Louis, Mo.
I. P. ŽELIONIS
415 E. Union St., Tamaqua, Pa.
D. DIŠKEVIČIUS
Central & Wash. Ats. Torrington, Ct.
J. RUSSAS
611 Whitesboro St., Utica, N. Y.
J. RAČIUNAS
33 Congress Ave., Waterbury, Conn.
PR. BUJANAUSKAS
1112—10th St., Waukegan, Ill.
A. J. SUTKUS
1317 S. Victory St., Waukegan, Ill.
J. STULGAITIS
140 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
JURGIS ALEXA
14 Milbury St., Worcester, Mass.
J. STEPONAITIS
14 Milbury St., Worcester, Mass.
P. PUISAS
107 Ward St., Worcester, Mass.
J. VAITKUS
19 Clayton St., Worcester, Mass.

ŠKOTIJOJE

R. DARKŠUS
41 Anchinneth Rd., Blantyne, Scotland

LIETUVOJE

KAUNE
P. MOLIS, Laisvės Aleja 25
J. KAUPAS, Laisves Aeja 25
M. MILUKAS, Laisvės Aeja 31
A. DRABIŠIS
Norgiuose, Joniškėlis, Pasvalio Apskričio

Sugebųs lietuviai yra kviečiami už Pramonės Bendrovės agentus. Kuriose kolionijose dar nėra Bendrovės įgaliotinio, iš tokių kolionijų pageidaujama kad tuojaus prieteliai atsišauktų.

Bendrovės įkurėjai, kaip ir rėmėjai yra patyrę visuomenės veikėjai, su autoritetu.

Kiekvienas šios Bendrovės šerininkas turės sau už garbę buti šios Bendrovės nariu. Šios Bendrovės nariai sudaro LIETUVOS PRAMONĖS KĖLĖJŲ ARMIJĄ.

Užsirašyk sulyg savo išgalies. Šios Bendrovės šerų šiandien. Jei tavo laikas pavelija ir sugebi, reikalauk informacijų ir įgaliojimo buti šios Bendrovės agentu ir ragink savo draugus į Lietuvos Pramonės Kėlėjų Armiją.

Klausiant informacijų ir siunčiant pinigus adresuok:

Lithuanian American Trading Co.
112 N. Greene St. Baltimore, Md.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su

PAIN-EXPELLER
(Išsibaigenklis užreg. S. V. Pat. Ofise)

Žiurėk, kad gautum tikrąjį-garsuji per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtu Įkaro (Anchor) Išsibaigenklį.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė.

Jus galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėjus nenusenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendzinų neturi. Minkšta, longva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbo. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.

PLAPAO LABARATORIES
Block 3054 St. Louis, Mo.

VIETINĖS ŽINIOS

BROOKLYN, N. Y.

Sekmadienyje, rugsėjo 5 d., 1920 m., Apreiškimo P. Š. par. salėje, kun. J. Pauliuko rupesčiu, įvyko masinis susirinkimas tikslu išnešti protestą prieš lenkus ir išrinkti atstovą važiuoti Washingtonan išdėti valdžiai lenkų darbus ir pastangas prieš Lietuvą. Tai buvo atsiliepimas brooklyniečių į Federacijos Kongreso nutarimą daryti tokius žingsnius.

Žmonių buvo apie du šimtu. Sutarta remti Lietuvos kariuomenę ir valdžią. Atstovu Washingtonan išrinkta Pr. Korbetas. Lėšų kelionei sudėta 42.57.

Sekantis laiškas ir rezoliucija pasiųsta p. Colby, Secretary of State, Washington, D. C.

Kadangi dabartiniam Rusų-Lenkų kare Lietuva yra pasiskelbus neutrale;

Kadangi lenkų kariuomenė užpuolus Lietuvos žemes;

Kadangi toki lenkų valdžios darbai įtraukė Lietuvą karan, —

Todelei, Brooklyno Lietuviai minios susirinkime, laikytame Apreiškimo P. Š. par svetainėje, Brooklyn, N. Y., rugsėjo 5, 1920, griežtai protestuoja prieš tokius prasižengimus Lenkų valdžios; kartu atsišaukia į Amerikos valdžią ir žmones apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę bei laisvę, prisilaikant Amerikos paskelbtų principų už kuriuos ji stojo Pasaulinin Karan.

Pasirašė

Kun. Jurgis Pauliukas,
Jurgis Mikulskis,
Prezidentas.
C. E. Paulonis,
Sekretorius.

SUSIRINKIMAS...

Didžiojo New Yorko Liet. Draugijų Sąryšis turės savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 14 dieną, 8 val. vakare, Apreiškimo parap. salėje. Brooklyne. Visi dr-gijų atstovai malonės ateiti susirinkiman, nes bus labai daug svarbių pranešimų. Taipgi Draugijos, kurios dar nėra užsimokėjusios šiemet į Sąryšio iždą, malonės užsimokėti.

Sąryšio sekretorius.

L. VYČIŲ 41-MOS KP. DOMEI.

Kuopos susirinkimas bus rugsėjo 9 d. Dalyvaus svečias — Matas Zujus. Žada šįtą pranešti. Atstovai, siųsti į 8-jį seimą, skaitys raportus. Bus pranešimų iš Federacijos kongreso.

Tad šis susirinkimas įdomus ir svarbus. Visi nariai teiksitės ateiti ir naujų atsivesti.

Kuopos valdyba.

SLRKA. 135 kuopos mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 12 d., tuojaus po sumai. Apreiškimo P. Š. P. Salėje.

Kuopos Valdyba.

STREIKAS EINA.

New York'o Brooklyno gatvekarių darbininkų streikas tęsiasi. Kas laimės — da nepramatoma. Darbininkų reikalui kenkia skebai, kurių gan daug. Įvyksta susirėmimų, tečiau streikas eina jau ramesnėmis formomis, negu pradžioje.

SVEČIAS.

Antradienyje, rugpiučio 7-tą dieną, "Garso" redakcijoje lankėsi gerb. kun. profes. J. Meškauskas. Svečias dalinosi paskutiniais įspudžiais. Rytoj, rugp. 8-tą, laivu France išplaukia Europon.

Laimingos kloties!

BROOKLYNIEČIAI NESNAUDŽIA.

Per visą vasarą visai menkai buvo tegirdėta apie Lietuvių Filmų Bendrovę, bet štai susyk po Brooklyną pasklido gandas ir ant visų kampų plakatai, kad gyva Lietuva jau Amerikoje.

Pamačius tokius plakatus, pradžiugina žmogaus širdį ir net linksma darosi, kad jau ir vėl bus progos pamatyti Lietuvą judamuose paveikslluose, kurie bus rodomi Lietuvių Filmų Bendrovės. Kątik gauti paveikslai iš Lietuvos nuo savo fotografo R. Kručo bus rodomi ateinančiais šeštadieniais ir pirmadienio vakarais, rugpiučio (Aug.) 11 ir 12 dd., McAddin salėje, Berry St., tarpe So. 2-ros ir 3-čios gatvių, Brooklyn, N. Y.

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI LAIMĖJO.

Su linksma širdžia, turbut kiekvienas "Garso" skaitytojas patiko žinią, kad krikščionių demokratų partija laimėjo rinkimus Lietuvoje. Ta pergalė yra pasekmė geros agitacijos ir Lietuvos žmonių nusistatymo. Joje žymią rolę beabejo atvaizdino krikščionių demokratų spauda.

Ar nori tą pergalę palaikyti ir toliau praplėsti? Ar nori idant Lietuvos piliečiai perdėm tikėtų ir balsuotų už krikščioniškai demokratinius principus? Tad remk spaudą, kuri skleidžia tuos principus. Duok progą tavo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje susipažinti su tais principais, užrušydamas jiems laikraštį "Garsą". Jie nori skaityti; ar duosi jiems progą gerų raštų skaityti? Nevilkindamas pasiųsk $3.-00, už kuriuos "Garsas" lankys nurodytu adresu lietuvio pastogę per ištisus metus. Apart laikraščio, bus pasiųstas ir kalendorius padabintas pirmojo Lietuvos Prezidento paveikslu.

Kiekvienas narys turi teisę gauti organą. Bet daugelis jo neima, nes į namus atejna keli numeriai. Tokie nariai gali užrašyti sau priklausantį organą giminėms Lietuvon, damokėdami 1.50. Pridėjus 6c stempomis bus pasiųstas kartu su pirmu organo numeriu ir kalendorius.

Nelaukite ilgai. Paštas dabar gerai organizuotas tarpe Amerikos ir Lietuvos, ir laikraščiai reguliariai gaunami.

Pinigus su užsakymais ir adresais siųskite:

"GARSAS"
222 SOUTH 9-TH STREET
BROOKLYN, N. Y.

PAIEŠKOJIMŲ KAINA:

Vieną kartą talpinama už	50c.
Du kartu už	85c.
Tris kartus už	$1.00

Susir. L. R. K. A. nariams, pažymintiems savo knopos numerį, talpinama:

Vieną kartą už	40c
Du kartu už	65c
Tris kartus už	85c

Užmokesnį galima siųsti krasos ženkleliais drauge su paieškojimu, adresuojant:

Jurgis ir Marcelė Kivytai jieško savo sunaus Antano. Jisai gyvena Amerikoje, tik nežinoma kokiame mieste. Kas žino, ar jis pats lai atsišaukia šiuo antrašu:

Vincas Kivyta
32 North 3-rd St.
(38) Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PUIKIAI PIEŠTI PAVEIKSLAI PIGIAI.

Kauno Pilis 14 šimtmetyj, didumo 45x45, vertas $600.00, už $150.00. Birutės paveikslas, vertas $300.00, už 100.00 ir taip visokių paveikslų vertės $100.00 ir $150.00 už $35.00 ir 25.00. Priežastis — giminės važiuoja į Lietuvą, užtai taip pigiai parsiduoda. Kas myli puikių lietuviškų paveikslų, kreipkitės šiuo antrašu:

J. Užupis,
35 Lynch Street, Brooklyn, N. Y.
(Tarpe Lee ir Bedford Aves.)

IR VEL NAUJO!

Šiuomi pranešam visuomenei jog atidarėm naują Vyriškų Drabužių įstaigą, kurioj siuvam siutus ant užsakymo. Parduodam materijas, išdirbam visokias petrinas ir laikyšim gatavų drabužių. Visus genus kokius mes galim suteikti, ant popieros negalim parodyt, todel kiekvieno priderystė, kurį tik reikalas prispirs, ateit ir persitikrint į musų krautuvę po vardu NEW MOON CLOTHING CO., 685 5-TH AVE., SOUTH BROOKLYN, N. Y.

S. ZUBAVIČIUS, įsteigėjas.

TURIME NAUJŲ MALDAKNYGIŲ.

Kilant kainoms poperos ir darbo naujos laidos ir likę buvusios bus parduodamos sekančiomis kainomis:

Aniolas Sargas
No. 1 po $1.25
No. 2 po $1.50

Dangaus Žvaigždutė
No. 4 po $1.50
No. 5 po $1.75
No. 6 po $4.00
No. 7 po $1.00
No. 8 po .75c.

Celluloid apdarais
No. 11 po $1.75

Visų virš pažymėtų turime tam karte užtektinai.

"GARSAS"
222 South 9th Street,
Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatą.

Tyliai kenčiančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kenčia tyliai visokias negales ingimtas savo lyčiai. Tokios negalės paprastai apsireiškia skausmais strėnose, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažnais galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis nereguliarumus, nuo kurių moterys ir merginos serga. Per ilgus metus jis buvo geriausia dovana ir nešė kuogeriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina $1.25 ir 5c mokesčių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telefonas Greenpoint 2851

Juozas Levandauckas
GRABORIUS
272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Atydai Lietuvių! Dykai!

Suteikiame paaiškinimus, kaip geriau važiuoti tėvynėn, ir išdirbame pasportus trumpiausiam laike. Partraukiam iš Lietuvos gimines ir pažįstamus. LAIVAKORTĖS VAŽIUOTI KRAJUN IR IŠ KRAJAUS; SIUNTIMAS IR MAINYMAS PINIGŲ; PRIIMAMA PINIGUS ANT PAČĖDIJIMO IR MOKAMA NUOŠIMTIS.

HENRY C. ZARO
3 Ave. Cor. 6 Str. Dept. L. 2 New York, N. Y.

PARSIDUODA FORNIŠIAI.

Pigiai parsiduoda fornišiai. Priežastis — važiuoju Lietuvon. Taipgi galima tuose pačiuose kambariuose gyventi. Galima matyti nuo 6 ki 9 val. vakarais.

J. Užupis,
35 Lynch St., (tarpe Lee Ave. ir Bedford Ave.) Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI FORNIČIUS.

Priežastis — važiuoju Lietuvon. Septyni mėnesiai kaip supirkta. Taipgi galima apsigyventi tuose namuose. Atsišaukite greitai. Galima matyti panedėlio ir pėtnyčios vakarais.

J. Matulaitis
142 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS NAMUOSE

Ką tik išėjo iš spauos nauja knyga DAKTARAS NAMUOSE. Knygutėje aprašoma visokias vaistiškas žolės, šaknis, žiedai ir tt., nuo kokių lygų ir kaip vartojama. Su lotiniškais užvardijimais, tap kad kožnas gali jas gauti bile aptiekoje. Apart to, yra daugybė gerų pamokinimų, slaptybių ir receptų. Tokia knygutė yra kožnam reikalinga. Prekė tik $1.00.

M. ŽUKAITIS (41)
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Tel. 1950 Greenpoint.
Gydau ligpnius su įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė,
— MOTERŲ LIGOS —
DR. H. MENDLOWITZ,
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Kampas So. 1-mos gatvės
Gerai įsitėmykite adresą:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street,

PRANAS GRAŽIS,

Muriju, cementuoju, malevoju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Visą darbą garantuoju.

227 Leonard Str.,
Tarpe Grand ir Powers Sts.
Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir pricinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visnose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyne.

1 fam.—nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 f. — $1,800 iki $18,000 | 6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13,000 | 8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15,000 | 20 f.—$11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.
Kas per musų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprupiname teisingai.
Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir musų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
Tel. 3929 Stagg 420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.
BRANCH OFFICE:
Pagal Grand Street

Tel. 4428 Greenpoint.

Dr. J. Walukas

Valandos:
nuo 8 iki 10 iš ryto,
nuo 1 iki 3 po pietų ir
nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 No. 6-th Street,
BROOKLYN, N. Y.

Bidž'ausias Paskelas Duodame visiems lietuviams.

Ant Deimantų, Laikrodėlių, Brangakmenių ir ant visokių drabužių.

Taipgi parduodam deimantus ir laikrodžius už pusę kainos.

M. Bruckheimer Sons.
705 Grand St., Near Graham Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 3438 Stagg

Juoz. Garšva
GRABORIUS
TEL. 2320 GREENPOINT
Parsamdau automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams
231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
264 FRONT ST.
CENTRAL B'KLYN

LIETUVIO APTIEKA.

Šiuomi pranešu, kad mano aptiekoje randasi visokios gyduolės, kaip Amerikoniškos, taip ir Europėjiškos. Žemiau pagarsinu tiktai tokias gyduoles, kurios tankiausiai yra reikalingos del apsisaugojimo arba del prašalinimo tokių ligų, kaip šaltis, su viso kuno skaudėjimu, reumatizmas, arba kaulų gėlime ir nuo skilvio nemalimo. Prie tų paprastų žmogaus silpnybių visos kitos ligos prisideda.

Antelei nuo šalčio ir viso kuno skaudėjimo 75c.
Miltelei nuo reumatizmo ir kaulų gėlimo 75c. Skilvinis Bitteris $1.00.
Medicina ir Balsamas gārti ir tepti nuo visokio reumatizmo $1.50.
Todel, laike reikalo kreipkitės prie tautiečių, o busite konogeriausiai užganėdinti.

Lietuvis Aptiekorius
FRANK A. UREAN
151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Didžiausia Brooklyne Lietuvio Čeverykų Krautuvė

Užlaiko geriausių išdirbisčių Čeverykus: W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Už eikite persitikrinti.

Simanas Pociunas
127 GRAND ST.
(kampas Berry Street)
Brooklyn, N. Y.

M. MIERZWINSKAS

Laiko DIDELES BUČERNES

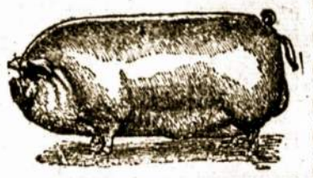

Kuriose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rukytos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.

M. Mierzwinskas
125 GRAND STREET kampas Berry St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint.

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS LIETUVIŠKAS UŽEIGOS NAMAS ARBA HOTELIS NEW YORKE.

Lietuviai, kreipkitės prie savųjų!

Jei nenori buti nuskriaustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiok kreipkis pas GEO. J. BARTAŠIŲ, agentą, nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus.

Parduoda Laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Išmainom ir siunčiam pinigus į visas dalis svieto pagal dienos kursą.

Parupinam išvažiuojantiems Pasportus. Pasitinkam žmones ant gelžkelio stočių New Yorke pribuvus iš kitų miestų.

Suteikiam nakvynes, nes užlaikome namą su 38 kambariais. Palydime keleivius ant laivų ir pristatome jų bagažus. Žodžiu sakant pilnai aprupiname kiekvieną, kuris pas mus kreipiasi į musų viršminėtą Agenturą su reikalais.

GEO. J. BARTASZIUS
498 Washington Street, New York City.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus padirbu visokiomis spalvomis, kaip mažus, taip ir didelius. Vestuvių, šeimynų ir pavienių yoatų padirbu pagal naujausią madą, tikrai artistiškai atnaujinu senus ir atmaliavojų iš kelių ant vieno paveikslo. Prekės labai prieinamos.

Studija atvara subatoms, nedėliomis ir šiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

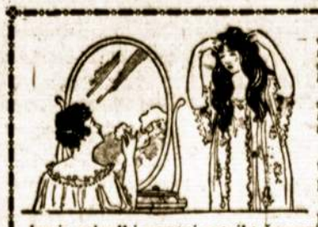

MAGDE. "Ak, kaip man nieši galvą! Išbandžiau visokius maspojimus, trinkimus, multavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net daroši!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą nenežinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York